

Brassói Lapok

Ára 5 (12)

Csütörtök
1931 * november 19

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

266. szám
XXXVII. évtőlvcv

Ára 5 lej

A PIRULÓ LÁNYOK
PREMIER!
JEAN CRAWFORD-al, a mai kor filmje.
MA A BRASSÓI
MODERN MOZGÓBAN
LEGGŐZELEBB:
Szerelmes ördög

Jrni kell róla

vége valami jóról, nagyszerűről, egy belátó ember férfias bátorságáról, az igazság elszánt szeretetéről, egy igazi áldozati taksról, melyet a temesvári főpolgármester az állása népszerűsége, s talán a nyugalma kockáztatásával is hozott a közérdeknek.

Gofsorean Kornél kereken kimondta, és mindjárt aktív módon meg is erősítette azt az idáig meglagadott vagy hamis látszatok rongyjaival elleplezett tétele, hogy pusztán a román születés nem jogom, hogy valakit hivatalba ültessek. Ezzel egyidejűleg jogaiba emelte a többséget alkotó városi kisebbségeket, melyek a terhek nagyobb részét is hordozzák, s az elfogultság gyanúsításával és gyűlöletével szemben méltó megbecsüléssel emelte piedesztálra a munkát, az embert, a jogot.

Uj és szokatlan hang, uj és szokatlan cselekedet, mintha nem is e világból való volna a temesvári főprimár. Mintha nem itt körülötte, fölötte, alatta zugna állandóan öntelt és türelmetlen sovinizmus, a kisajátított többségi mindenhatóság, a mindenben és mindenki másan könyörtelenül keresztülgázoló önzés Gofsorean lelkét mintha a szférák zenéje töltené be, s vágyai, álmai, a népek kölcsönös megbecsüléséből és a munka szolidaritásából kitáruló eliziumi mezőkön kalandoznának. Ő az egyetlen zben a roppant emberstátuszban, aki ésszel és szívvel tudja felmérni az emberi igazságot és aki felénk hallgatás vagy ügyetlen dadogás helyett a prófétia és az agitátor harsány és kemény hangján vallja, amit az uj idők felelős alakjainak vállalniuk kell.

A temesvári főpolgármester a román álláskövetelőknek adott válasza tömör, kristályos csöppjében a gyulafelhővári határozat, Frázis és farizeuskodás nélküli foglalat a kisebbségek jogának és a munka megbecsülésének.

Gofsorean axiómái annál becsesebbek, mivel olyan időben hangzanak el és válnak páratlan valósággá, amikor a politika vak vadassággal veti rá magát azokra az értékekre, melyeket a jobb meggyőződés az ország legbecsebb és legtisztább erőforrásának tart, amikor balga és balkezes rendelkezéseivel a legutolsó erőforrásokat is feláldozza.

A temesvári főprimár nem engedi át a szaktudást, szorgalmat megbízhatóságot a származás falánkságának; nem engedi tisztességükben és önértékükben megbántani a város tisztviselőit —, ha kisebbségek is (akiket idáig mindenki kényére bántott, nyomorgratartott,) s a nagy metropolis többségben levő minoritásainak elsőbbségi jogát tiszteletben tartja, olyan cselekedet, amire közel másfélszáz éve várunk, aminél egyebet nem is követelünk, aminél egyébre nincs is szüksége az országnak.

Vagy azt hiszik a bukaresti urak, hogy a főkep kisemberekből kivaszt áldozati adók és egyéb terhek hasznára lesznek az országnak? Amit így pénzben megkapnak, másutt elvesztik romlásban, csüggedésben és a gazdasági anarchiában. A konszolidáció útja csak az — egyedül az —, melyet a temesvári főpolgármester bátor szavával és tettével megjelölt: a jogbiztosító és értéktisztelő igazságosság. Gofsorean egy nap alatt meg tudná csinálni, amire önök sohasem lesznek képesek.

25,429.406.038 lej az idei költségvetés pontos összege

Bukarest, november 17.
A költségvetés az 1932-ik évre, a végleges összeállítás szerint 25.429.406.038 lejt fog kitenni. A nagy csökkentés ellenére többletelő-

Elkészült a szeszmonopóliumra vonatkozó törvényjavaslat

Megmaradnak a kisüstösök, kontingentálják a borszesz-termelést

Bukarest, november 17.
A szeszmonopólium bevezetését tartalmazó törvényjavaslat elkészült s már ott fekszik a legfelsőbb törvényvéleményező tanács előtt.

A javaslat kimondja, hogy az ipari szesz termelését az államkincstár monopóliummá teszi s egyben a borszesz termelését is kontingentálja évi 300 vagonban.

A törvényjavaslat meghagyja a kisüstösök rendszerét, de működésüket mind-

össze évi 4 és fél hónapra korlátozza. Ebből az időből 2 hónapig cukját főzhetnek a kistermelők a hátralevő két és fél hónapot pedig a bor melléktermékeinek előállítására fordíthatják.

Parlamentari körök nézete szerint a szeszmonopólium elrendeléséről szóló törvényjavaslat legkésőbb december első napjaiban már a parlament elé kerül.

s amennyiben törvényerőre emelkedik, január elején már életbe is léptetik.

Kormányátszervezésről beszélnek ujabbán

Állítólag Goga, Bratianu György és Lupu lépnek be a Jorga-kabinetbe — Szó van Ghica külügyminiszter távozásáról is

Bukarest, november 17.
Politikai körökben ma az a hír terjedt el, hogy a kormányt még a parlament összeülése előtt ki fogják egészíteni és már ebben az átszervezett formájában mutatkozik be a törvényhozás két házában.

Ertesülésünk szerint Goga, Bratianu György és Lupu lépnek be a kabinetbe.

Az „Epoca” ezzel szemben úgy tudja, hogy mindez csak jámbor óhaj, de erről szó sincsen.

Itt említjük meg, hogy a diplomáciai karban tervezett változások főleg a budapesti, prágai, brüsszeli és berni állomáshelyeket érintenék, de beszélnek magának Ghica külügyminiszternek a távozásáról is.

Argetoianu nem gondolja komolyan

Jorga miniszterelnök nem teszi magáévá a magánalkalmazottakat sújtó áldozati taxa tervezetét

A főváros magántisztviselői monstre-népgyűlést hívtak egybe

Bukarest, november 17.
Amint előre várható volt, úgy a főváros közvéleményében, mint a politikai pártok körül óriási megütközést és idegességet váltott ki az a törvénytervezet, amely áldozati adóval akarja sújtani a gazdasági válságban már ugyanis elvőzött magánalkalmazottakat.

Amint a törvényjavaslat szövegét a Argetoianu a méltatlankodó képviselőtöbbszire ellenzékiek, azonnal felkeresték Argetoianu pénzügyminiszteri s rámutattak arra, hogy ez a törvényjavaslat a legkínosabb nyugtalanság és felháborodás keltésére alkalmas és intézkedéseiben teljesen antiszociális.

Argetoianu a méltatlankodó képviselőknél kijelentette, hogy a probléma nem olyan súlyos, mint ahogyan azt a közvélemény beállítja, mert a kormány azzal is megelégszik, ha a javaslatban megállapított adózási kvóták felét róják ki a magánalkalmazottakra.

A bukaresti lapok — beszámolva az ellenzéki képviselők és Argetoianu beszélgetéséről — az utolsó 10 év legszörnyűbb törvényjavaslatával kapcsolatban azt az impressziójukat fejezték ki, hogy a kormány a törvény parlamenti tárgyalása során engedni fog és Argetoianu sem ragaszkodik mereven a törvényjavaslat eredeti kulcs-számaihoz.

A főváros magántisztviselői, akik két

különálló szervezetben tömörülve harcoltak eddig érdekeikért, most elhatározták, hogy szervezeteiket összeolvasszák és egységes frontot alkotnak a magántisztviselők áldozati adóját bevezető törvényjavaslat ellen.

Holnapra, szerdára már mindkét szervezet monstre-népgyűlést hívott össze, hogy felháborodásának és tiltakozásának a nyilvánosság előtt is kifejezését adjon.

Jorga miniszterelnök saját kijelentése szerint — nem is tudott erről a törvénytervezetről.

— Nagy megdöbbenéssel értesültem erről a törvényjavaslatról, — mondotta a miniszterelnök az újságíróknak. — Erről nekem nem volt tudomásom. Most vizsgálatot fogok indítani arról, hogy melyik minisztertanács fogadta el ezt a törvénytervezetet.

A Marmorosch bank brassói betétesei is értekezletet tartanak

Brassó, november 17.
A brassói Marmorosch-bank betétesei péntek délután 3 órakor a Transilvania termében értekezletet tartanak. Ezen az értekezleten bizottságot választanak, a mely szorosabb kapcsolatba lép a Marmorosch-bank betéteseinek központi bizottságával.

30 millió látogatója volt a párisi gyarmatügyi kiállításnak

Páris, november 17.
A gyarmatügyi kiállítás vasárnap zárult be. Az utolsó napon 558.793 személy látogatta meg a kiállítást. Ilyen forgalmat az egész kiállítás tartama alatt nem tapasztaltak. A kiállítás látogatóinak száma — a megnyitástól a bezárásig — több mint harminc millióra tenetők.

Nagyarányu munkáselbocsátások Aradon

Arad, november 17.
Az aradi nagy üzemekben a múlt hét folyamán a racionalizálás miatt számos munkakonfliktus keletkezett. Az Astra vagongyár a napokban rengeteg munkást bocsátott el, valószínűnek tartják, hogy a gyár november 1-től kezdve, csak 200 munkást fog foglalkoztatni. A textilgyár is leállt, mert egy amerikai mérnök számításai alapján átszervezték a munkarendszert s a munkások a meg növekedett teljesítménynek nem tudtak eleget tenni.

A kamara és szenátus ülésein megválasztották az elnököket

Bukarest, november 17.
A kamara hétfő délután 3 órakor kezdte meg ülését Petre Topa elnöklete alatt s tárgysorozatán mindössze 7 kamarai tisztségek betöltése szerepelt.

Az ülésen tehát, amelyen Jorga miniszterelnök, Stefanescu-Amza hadügyminiszter, Pop Valér dr. erdélyi miniszter, továbbá Radian és Methas államtitkárok vettek részt, elnökül Pompeiu professzort választották meg, majd betöltötték az al-elnöki és a kvestori helyeket is. Érdekes, hogy az előző ülésszakon a kamara kvestora Jorga miniszterelnök fia, Mircea Jorga képviselő volt, akit most nem választottak meg újra.

A SENÁTUS ÜLÉSE
hétfőn délután 4 órakor kezdődött. A kormány tagjai közül jelen voltak Cantacuzino közegészségügyi miniszter, Vasilescu-Carpen kereskedelemügyi miniszter és Bancia államtitkár. Ennek az ülésnek is csak a szenátusi tisztségek betöltése volt a célja s az ülés folyamán újra M. Sadoveanu, a kiváló író választották meg a szenátus elnökévé.

Corteanu költségvetési előadó megdöbbenéssel és a száraz pénzügyekhez egyáltalában nem illő felháborodással jelentette be a minap, hogy mindössze nyolevanezer akadtak Romániában, akik 200 ezer lejen felüli jövedelmet jelentettek be az adókövető bizottságnak.

Nyolevanezer a minimális ötezer közül. Ugyancsak kevés a spártai jellem és önzetlen hazafi felfelé.

Corteanu némi rezignációval volt kénytelen leszögezni, hogy a multimilliomos adószökevényekkel szemben a kincstár tehetetlen. Késérő vallomás. Nem a kincstárnak, hanem nekünk, akik nem vagyunk bojárak. Mert amivel ezek az urak megszöknék, azt nem a kincstár vesztíti el, hanem mi, szerény polgárok, a kiken kiméletlenül, tüzzel-vassal hajtják be a közszükséglet büdzséjét, vérben és aranyban, szolgálatban és életben egyaránt.

A behajtási fronton a sorkatonák január elsejétől kezdve a magántisztviselők lesznek.

Valamennyi el fog esni a háboruban. Minden fantáziát megcsufol az a könyörtelenség, amellyel a kincstár ráveti magát a magántisztviselői javadalmakra. A fizetések teljes egyharmada az állam zsebébe fog vándorolni s egy irodavezető adója nagyobb lesz, mint a fix jövedelemmel nem rendelkező, de milliós profitokat zsebre vágó vállalkozóé.

Az államnak nincs ereje ahhoz, hogy 4-5000 nagytűkés ellen a kellő rendszabályokat fogantasson. Ellenben van ereje ahhoz, hogy egy óriási társadalmi réteget lehetetlenné tegyen, „kivételes” terheket vetvén ki rája.

Mit jelent ez a „kivételesség”?

Egy demokratikusan alkotmányos államban, ahol minden állampolgárnak egyenlő joga és kötelessége van, „kivételes” helyzetet lehet teremteni egyetlen réteg számára?

Gondolja meg a kincstár és hagyjon fel az osztálypolitikával, mert nem jó az ördögöt a falra festeni.

RÉMHÍR

Felhívjuk a kormány figyelmét arra, hogy N. Filipescu ur, aki páratlanul ellenzékbe vonult, lapjában, az Epocában, a legsúlyosabb rémhírtérjesztést műveli.

Ez az ur, aki tudvalevőleg a romániai fascista mozgalom vezetője, ma például vezércikket írt s ebben „jóslatba bocsátkozik.” Ahogy ő mondja, szomorú jóslatba. Először is megjövendöli, hogy a lej egy éven belül teljesen tönkre fog menni, ha a kormány folytatja mai politikáját. Ezt követően pedig az összes bankok becsúsnak, nem lesz több pénz a piacon, Románia elveszíti külföldi relációját, szóval összeomlik minden.

Filipescu ur vezércikke e helyen nem tartalmánál fogva érdekel bennünket, a lap más részén részletesen ismertettük ezt a példátlanul merész írásművet. Itt csak azt jegyezzük meg, hogy alig néhány héttel ezelőtt, mikor a nagynevelő politikus még határozott kormánypárti volt, az Epoca a fenti vezércikkhez még csak közel sem jött cikkek miatt a kormány legerélyesebb közbeavatkozását sürgette. Nem kellett ahhoz rémhír, hanem elég volt egy egyszerű hír, hogy az Epoca a nemzeti érdek követelte megrendszabályozást óhajtja s elegendő volt egy jelentéktelen kormányellenes megjegyzés, hogy az Epoca indokoltnak lássa a belügyminisztérium betiltó végzését.

Most viszont ugyanez a lap olyant mer írni, amiről mi még álmodni sem szoktunk.

Loyálisabbak vagyunk lapjainkkal szemben, mint aminő ő volt velünk szemben. Nem kívánjuk hát most neki azt, amit ő kívánt nekünk. Ötven százalékra kiegyezünk s azt mondjuk, a kormány feleannyi intézkedést fogantasson Filipescu ellen, mint amennyit Filipescu fogantatosított volna a múlt hónapban ellenünk.

Csak feleannyit. Zeusra mondjuk, ez is elég lesz ahhoz, hogy az Epoca többé ne jósoljon.

Lindbergh repülőgépen viszi Grandit Washingtonba, nehogy megtámadják az antifasiszták

Newyork, november 17.

Az amerikai kormánykörök és hatóságok — mint megírtuk — komolyan tartanak attól, hogy az antifasiszták Grandi olasz külügyminiszter látogatása alkalmával Newyorkban zavargásokat fognak előidézni. És hogy ezeknek elejét vegyék, akképpen intézkedtek, hogy

Grandi, ha a kikötőbe megérkezik, ne is szálljon ki Newyorkban, hanem utazzék közvetlenül Washingtonba.

Lindbergh vállalkozott rá, hogy a hajó fedélzetéről repülőgépen viszi Grandit és kíséretét Washingtonba. E célból a

híres aviatikus 45 személyes gépe már készenlétben várja Grandit. Hogy mennyire alapos az amerikai hatóságok aggodalma és előrelátása, annak legjobb bizonyossága, hogy az antifasiszták Newyorkban tömeges gyűléseket tartottak és több ízben véres összecsapásokat rendeztek a fasisztákkal.

Grandi amerikai látogatásával kapcsolatban a Times washingtoni levelezője azt írja, hogy Grandinak valószínűleg sok mondanivalója lesz, főképp a három nagy békeszerződés revíziójának a szükségéről, ami egyébként Borah szenátor vitáinak is egyik kedvenc témája.

Kellős szerelmi dráma Budapesten

Egy harminckilenc éves Rákóczy-uti kereskedő lelőtte sokkal fiatalabb szerelmesét

A szülők a nagy különbség miatt ellenzik a házasságot és ezért velle menyasszonyát is a falalba

Budapest, november 17.

Megdöböntő szerelmi dráma játszódott le tegnap délután a Peterdy-utcában. Ráday János harminckilenc éves Rákóczy-uti kereskedő már hosszabb idő óta udvarolt egy Singer Margitka nevű nánál sokkal fiatalabb leánynak. Ráday és Singer Margitka egymásba szerettek és elhatározták, hogy összeházasodnak.

Terüük elé azonban erős akadályként hárult a leány szüleinek ellenzése, a kik, a nagy különbség miatt, aggodtak leányuk sorsáért.

Tegnap délután Ráday ismét találkozott Singer Margitkával, aki elmondotta, hogy szülei semmi szin alatt nem akarnak hallani házasságukról. Ráday úgy tett, mintha tudomásul venné ezt és csak azt kérte a leánytól, hogy most még hazakísérhesse.

Ráday együtt ment a leánnyal annak

Peterdy-utcai lakására, ahol a leány édesanyja udvariasan fogadta, sőt még uzsonnát is akart készíteni nekik. Mialatt az asszony a konyhában tartózkodott, ezt az időt használta fel az elkeseredett kereskedő arra, hogy bizonyára régóta érelt tervét végrehajtsa.

Amint a leánnyal egyedül maradt, hirtelen revolvert rántott elő zsebéből és Singer Margitkára két lövést adott le. A golyók a szerencsétlen lány mellébe fúródtak.

Ráday ezután berohant a lakás fürdőszobájába és ott önmagára irányította a fegyvert. Ráday azonnal meghalt, Singer Margitka pedig a mentőkocsiban szenvedett ki.

Rádaynak a zsebében bucsulevelet találtak, amelyben bejelenti, hogy tetteért kizárólag ő felelős, ő viszi magával a halálba a leányt, aki nélkül nem tud élni.

Hiába minden...

A szatmári nyugdíjasok kideputációztak tíz milliót és a végén nem kaptak egy banit sem

A Banca Romaneasca nem akar a nyugdíjasokba öt milliót befektetni

Szatmár, november 17.

Jelentette a B. L., hogy a szatmári nyugdíjasok szenvedelmes hangú és fenyegető magatartású deputációjának eredménye volt, amennyiben a nyugdíjasoknak Milea Aurél képviselő a pénzügyminisztériumtól azt az ígéretet kapta, hogy a miniszter a pénzügyigazgatóság útján öt milliót azonnal folyósít és a Banca Romaneasca erdélyi fiókja is olyan ígéretet tett, hogy a nyugdíjkegyvesekékre hajlandó szintén öt millió lejt hitelezni.

Az ígéret tehát megtörtént.

A beváltás első lépése az volt, hogy a nyugdíjasok hivatkozással Milea képviselő telefoni intervenciójára és a minisztérium ugyancsak telefoni ígéretére a beígért öt millió kiutalását írásban kérték.

A pénzügyminiszter eddig nem vála-

szolt, amiből a nyugdíjasok azt a következtetést vonják le, hogy az ígért öt millió ígéret marad.

A második lépés: a Banca Romaneasca szintén nem folyósít. A Banca Romaneasca bukaresti központja ma közölte a szatmári fiókkal, hogy tanulmányozás alá vette a nyugdíjasok kölcsön-kérését, latba vetette Milea képviselő ajánlatát is de — „a mai idők nem alkalmasak arra, hogy a Banca Romaneasca ilyen kölcsön műveletekkel foglalkozzék”.

Ez nem Resica.

Ezt már mi mondjuk. Azt is, hogy ebbe az üzletbe nem érdemes milliókat beleölni, ezek csak nyugdíjasok, akik ha nem bírják tovább, majd szépen éhenhalnak.

Igy ez természetesen nem megy tovább. Ezer-kétezer és háromezer lej

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mlg-rén idegzsákák stb ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. SZF 17171

nyugdíjból élő urak, volt állami tisztviselők, nem bírhatják tovább, hogy novemberben még az augusztusit se egyék.

Holnap reggel szegények ismét gyűlősezenek. Arról akarnak holnap beszélni, hogy milyen stílusban tartsák a felsőfolyamodványt és ki menjen vele Bukarestbe.

Mi lesz ezen a gyűlésen holnap délután? Miért nem jön el erre a gyűlésre a pénzügyminiszter és a Banca Romaneasca vezérigazgatója holnap délelőtt?

LORD Snowden!

London, november 17.

A parlament őszi ülésének befejezése után a király Snowden kincstári kancellárt, a munkáspárt tagját, viscontát nevezi ki. A munkásvezér címe tehát ez lesz: Lord Snowden!

Feltalálta a többdimenziós filmfelvételt egy békésmegyei ügyvéd

Gyula, november 17.

Dr. Fóris Gyula, közismert békésmegyei ügyvéd, megoldotta a plasztikus vetítés problémáját. A találmány előnye, hogy a régi felvételi filmek is felhasználhatók, amennyiben a plaszticitás a vetítőkészüléken alkalmazott újítással tűnik fel a vásznon.

Ha a hír igaz, úgy a békésmegyei magyarázó ügyvéd megoldotta azt a problémát, amin szakemberek már évek óta kísérleteznek, a többszörös filmet, amelyben a színészek éppen úgy a többdimenziós térben mozognak, mint az eleven színpadon és ami a film legközvetlenebb fejlődési korszaka kell, hogy legyen.

Ócskavasként adták el az R 101 angol óriásléghajót

London, november 17.

Még a munkáspárti kormány idején hozták azt a határozatot, hogy takarékosági megfontolások alapján az angol hadvezetőség beszünteti a merev rendszerű óriásléghajók építését és a legutóbb épített légi óriást, az R 101-et is eladja. Most az ítélet be is teljesedett az angolok nemzeti büszkeségnek zánt légi szörnyetege fölött: egy nagy fémarú cég megvette a léghajót s annak vázát, amely duralumíniumból áll, más célokra használja fel. Az R 101. szétszedését már meg is kezdték a cardingtoni repülőtéren. Az R 101. iker-testvérét, az R. 100. jelzésű óriás léghajót egy évvel ezelőtt borzalmas szerencsétlenség érte Franciaország fölött s ez a megdöböntő katasztrófa is hozzájárult ahhoz, hogy Anglia egyelőre lemondjon az óriásléghajók fényűzéséről.

GRAZER WAGGON- UND MASCHINEN-FABRIKS ACTIEN GESELLSCHAFT VORMALS JOH. WEITZER, AUSTRIA, GRAZ (235)

GRAZI kétütemű Diesel-motorok 8 lóerőtől kezdve.

GRAZI négyütemű Diesel-motorok, 25 lóerőtől kezdve.

Romániai képviselő: JACQUES PAUCKER BUCUREȘTI, STR. BRANCOVEANU 9 TIMIȘOARA — CHISINAU. 2132 54g

A májbetegség és akik vakbélirritációban szenvednek, végezzenek komoly kurát, tiszta olajbogyóból készült olajjal és megmenekülhetnek az operációtól. Ezt állapította meg dr. Vevey professzor, a híres tudós is.

Használjon tehát

SASSO

olajbogyó olajat

Enescu Kisenev díszpolgára

Kisenev, november 17.

George Enescut, a jelenkor egyik legnagyobb hegedűművészt Kisenev díszpolgárává választotta meg. A díszoklevelet mostani hangversenye alkalmával adták át a művészeknek.

Vizsgálat a marosvásárhelyi pénzügyigazgatóságon

Marosvásárhely, november 17.

Ismeretes az a nagy port felvert nyugdíjkiadási botrány, amelynek hőse Szánthó Kálmán pénzügyi tisztviselő volt. Szánthó már hosszabb idő óta foglalkozott nyugdíjkiadásokkal, így sikasztott el a nyomorgó nyugdíjasoktól 200 ezer lej, amiből Budapestre szökött.

Minden jel arra mutat, hogy többen vannak ebben a botrányban. Bukarestből dr. Dózsa Gyula belügyi vezérinspektort delegáltak most, hogy a lelkiismeretlen kijárók ügyében vizsgálatot folytasson le.

Brocklynban agyonlőtték egy fascistát,

mert kiutasított házából 2 munkást, akik Mussolinist szidták

Washington, november 17.

Egész Amerikában továbbtartanak a Grandi látogatása alkalmával kirobbant összeütközések az amerikai földön élő olasz fasciszta és antifasciszta között. Brooklynban megöltek egy fascistát, aki legutóbb kiutasított házából két olasz munkást, amiért azok szidták Mussolinist.

Grandi tegnap este részt vett Hoover elnök vacsoráján, ahol először találkozott Borahgal. A két államférfi tizenöt percig tanácskozott egymással és leszögezték, hogy a békeszerződés, mint a jóvátetelek revíziója kérdésében egyetértenek. Borah a vacsora után a következő kijelentést tette az újságíróknak: — Rendkívül örülök, hogy signore Grandival megismerkedhettem.

Huszezer lejes kárt okozott egy cigarettavég

Marosvásárhely, november 17.

Ma délelőtt kigyulladt a Szentgyörgytéren levő trafik. A tüzoltóság megfeszített munka után lokalizálta a tüzet, így a felhalmozott rengeteg monopoláruból csak mintegy 20 ezer lej értékű égett el. A tüzet egy eldobott cigarettavég okozta.

Engedékenyebbek lettek a marosvásárhelyi háztulajdonosok

Marosvásárhely, november 17.

A kereskedő és iparos szövetség kebelében egy bizottság alakult, amely a horribilis házbérek redukcióját akarja elérni anélkül, hogy kormányintervencióra lenne szükség.

A bizottság most jelentést tett, amelyben kimutatja, hogy nagyon sok esetben 50—60, százalékos házbércsökkenést értek el.

A magyar parlament ülése

Budapest, november 17.

A Ház ma délelőtti ülésén nagy viharok közben tárgyalták a munkanélküli segélyezés kérdését. Rassay összetűzött Weltner Jakab szociáldemokrata képviselővel, aki azt állította, hogy Magyarországon reakció van.

— Nem igaz — replikázott Rassay —, mert ha reakció volna, akkor Ön nem ülhetne itt.

Ezután még több felszólalás hangzott el, amelyekre Ernst népjóléti miniszter válaszolt.

A miniszter kijelentette, hogy a munkanélküli segélyezésről, sajnos, legfeljebb csak természetben lehet szó, mert pénzt képtelen az ország erre a célra adni.

Ernst a jobboldal felé fordulva hangzott, hogy a munkások éppen olyan polgárai Magyarországnak, mint a többi foglalkozásbeliek, majd dícsérőleg emlékezett meg a szakszervezetekről, mint a mely testületek nagy erkölcsi erővel rendelkeznek.

Ernst Sándor egyébként szombaton benyújtotta lemondását, amelyet azonban nem fogadtak el.

Borzalmas családirtás egy osztrák faluban

Egy parasztgazda borotvával elmettszette öt gyermeke nyakát, aztán sajátmagával végzett

Bécs, november 17.

Brunwald felsőausztriai faluban borzalmas vérfürdő játszódott le.

Egy parasztgazda megölte öt apró gyermekét, majd magával végzett.

Amikor a gazda felesége a városba ment, két cselédjét is elküldte otthonról különböző kifogásokkal. Az egyik cseléd rosszat sejtve, nemsokára visszatért. A ház minden ajtaját zárva találta és a belső szobából a gyermekek félelmetli kiáltásait hallotta. A gazda háza meg-

lehetősen távol fekszik a falutól és így hosszú időbe telt, míg a leány segítséghez hozhatott. Amikor a szomszédok erőszakkal a házba behatoltak, borzalmas látvány tárult szemük elé.

Az egyik szoba közepén, vértócsában feküdt a gazda és öt gyermekének élettelen teste.

A parasztgazda egy éles borotvával egymásután elmettszette gyermekei nyakát, majd saját ütőereit vágta el. A borzalmas dráma az egész környéken óriási izgalmat váltott ki.

Románia beleegyezett

a német—román preferenciális egyezmény életbeléptetésének elhalasztásába

Bukarest, november 17.

Beszámoltunk már arról, hogy Oroszország, Csehszlovákia, Törökország és Argentína óvása miatt november 15-én nem léphetett életbe a német—román preferenciális egyezmény. A közbejött akadályok miatt a német kormány arra kérte Romániát, hogy november 22-ig adjon haladékokat a nehézségek elsimítására, s addig tartsák függőben az egyezmény életbeléptetését.

A román kormány most jegyzéket intézett a német kormányhoz s abban megadta a kért egyhetes haladékokat, de egyben leszögezte, hogy

ha a német—román kereskedelmi egyezmény november 22-én sem lenne életbeléptethető, akkor Romániának újra tanulmányoznia kell a helyzetet és megoldást kell találnia a két ország kereskedelmi kapcsolatainak rendezésére.

Egy francia—svéd csoport meg akarja vásárolni az állam petróleum-részesedését

Ha az üzlet létrejön nagyobb összegű kölcsönt is adna a külföldi vállalat

Bukarest, november 17.

A főváros pénzügyi köreinek értesülése szerint a kormány tárgyalásokat folytat egy francia—svéd pénzcsoporttal, amely ajánlatot tett a kormánynak a petroleumtermelésből járó állami részesedés kontingensének öb év bérbeadására.

A kormánynak ezidő szerint 70.000 vagon petroleumja van, amelyet a petroleum-

vállalatoktól kapott és a francia—svéd csoport nem csak ezt a mennyiséget venné át, hanem

több évre előre megvásárolná az államkincstárnak jutó petroleumot.

A külföldi érdekcsoport a szerződés megkötése esetén nagyobb összegű kölcsönt bocsátana a román állam rendelkezésére.

Az első komoly erőpróba

A Népszövetség izgalmas ülése a japán kínai konfliktus ügyében

Amerikát Dawes tábornok képviseli

Páris, november hó 17.

BRIAND

A Népszövetség tanácsának rendkívüli ülése hétfőn délután kezdődött meg a Quay d'Orsay-n a francia külügyminisztérium órátermében. Az ülés tárgysorozataiban a japán—kínai konfliktus szerepelt. Briand, aki az ülésen elnökölt, azt az indítványt tette, hogy a tárgyalásokat a nyilvánosság kizárásával vezessék le, majd ismertette a nemzetközi megállapodások tiszteletben tartására és a biztonság kérdésében eddig folytatott közvetlen japán és kínai tárgyalások menetét. Hangsúlyozta, hogy ideje volna már megkezdenni a nyílt tárgyalásokat is. Egyben bejelentette, hogy Amerika Dawes tábornok személyében képviselteti magát a Népszövetség tanácsának ülésén. Japánt Yoshizava párisi követ képviseli.

Sze kínai delegátus is sürgette a nyilvános tárgyalások megkezdését s reményének adott kifejezést, hogy a tanács gyorsan megoldást terem a konfliktus ügyében.

A párisi sajtó figyelme a népszövetségi tanács ülésével kapcsolatban leginkább Dawes tábornok felé fordul és töle remélik a helyzet tisztázását Mandzsuriaiban.

A New York Herald párisi levelezőjének értesülése szerint a népszövetségi tanács olyan

kompromisszumos megoldásra törekszik, amelyik megvédi a Népszövetség kockán forgó tekintélyét s egyben a japán követeléseket is kielégíti.

A lap szerint a Népszövetség azt fog-

Yoshizava

ja követelni Japántól, hogy üritse ki Mandzsuria, de a visszavonulásra nem szabnak szoros határidőt.

Egyben a hágai döntőbírószágra bizzák, hogy Japán követelésének jogosságát elbírálja.

Meghiusult a mandzsuriai államcsíny

A mandzsuriai harctérről ezalatt a következő eseményekről érkeztek jelentések:

Ma kínai tábornok a sűrű köd leple alatt lovasságával körülkerítette a japán hadtápvonalakat és súlyos helyzet elé állította a Nonni folyó mellett álló japán csapatokat. A japán hadügyminisztérium tegnap bombavető repülőgépeket indított a mandzsuriai harctérre s egy új jegyzékében a további fejleményekért minden felelősséget elhárított magától.

Mukdeni jelentések szerint a japánok részéről tervezett államcsíny, amelynek célja Pu-ji kínai excsászár trónraültetése volt, meghiúsultnak tekinthető.

A kudarc a fiatal császárjelöltnek tulajdonítható. Pu-ji, aki 2 éves korában, 1908-ban került Kína trónjára, alig három év múlva elesett a kínai tróntól s egy ideig a pekingi titkos palotában élt, majd az 1914 évi sikertelen puccskísérlet után Tiencsinbe költözött, ahol angol nevelésben részesült. Amikor a tiencseni zavargások után a japánok megszállták és Mukdenbe vitték, meggondolta a dolgot és nem adta beleegyezését abba, hogy japán szuronyok támogatásával kiáltás ki Mandzsuria császárjává. Sőt a legújabb mukdeni jelentések szerint vissza is tért Dairembe.

Négyezer tonna

romániai gabona pusztult el egy hajóösszeütközésnél

Szofia, november hó 17.

Vasárnap reggel a Márvány tengeren egy spanyol gőzös összeütközött egy francia petroleumszállító hajóval.

A spanyol gőzösn négyezer tonna romániai gabona volt beraktározva,

míg a francia hajó Bakuba készült, ahol petroleumot akart felvenni. A spanyol hajó pillanatok alatt alámerült, de a harminckét főnyi legénységből csak egy ember lelte halálát a hullámok között, a többieket megmentették.

Szép haj 5 Leiért.

Van már

Pixavon-shampoo

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lei

A Pixavon-shampoo mentes a szódától, puha, bőséges habot ad és pompásan illatosítja a haját.

BANDITA, aki nyugtát ad a rablott pénzről

Kisenev, november 17.

Poliscinc, a rettegett bandita, aki Kisenev környékén számos bűntettét tette hirhetté nevét és csak nemrégiben szökött meg a fegyverházból, a hatóságokhoz levelet intézett, hogy nem szökök Szovjetországra és tisztességes utra tér.

A törvényszéken egyébként egy paraszt is jelentkezett, aki jelentette, hogy a fegyverházból való szökés éjszakáján megfordult nála a bandita és miután tízezer lejt elvett tőle, nyugtát adott és eltűnt.

A hatóságok nagyszámu csendőrséget küldtek Hotin- és Balti-megyébe, hogy a környéket alaposan felkutassák.

Tőzsde

1931 november 17.

Zürich (nyitás): Berlin 121.77, Amsterdam 206.00, New York 513.37, London 9.45, Páris 20.11 és fél, Milánó 26.45, Prága 15.20, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 910, Bukarest 307, Varsó 57.50, Bécs 71.50.

TÖMEGGYILKOSOK AZ EMBERI TÁRSASÁGBAN

EGY BÜNYÜGYI RIPORTER ÉRDEKES FELJEGYZÉSEI
A RENDŐRI MUNKA LÉNYEGÉRŐL

Brassó, november 17.

A bünyügyi regények és bünyügyi filmek a mai idegidőkben széleskörű kedveltségnek örvendenek, s a közönség, amely mohó élvezettel falja ezeket a regényeket és nézi meg a borzalmasan borzalmasabb filmeket, azt hiszi, hogy ezekből a könyvekből és képekből már meg is ismerte a bűnösök alvilágának üzemeltetési és azokat a védekezőmódokat, amelyek az emberi társadalom alkalmaz és amelyek között a legfontosabb szerepet a bünyügyi rendőrség játssza. A legtöbb esetben azonban úgy a detektívregény, mint a film fantasztikus és hamis képet nyújt, amely egyáltalán nem felel meg a valóságnak.

Egy német bünyügyi újságíró, aki amellet rendkívül tehetséges regény- és drámaíró is, újabban Németország legnagyobb bünyügyi rendőrségi központjaiban alapos és beható tanulmányokat folytatott a bünyügyi munkáról és kriminológiai feljegyzéseit rendkívül vonzó és érdekesítő formában adta ki. Ezek a feljegyzések teljes betekintést nyújtanak a bűn lekövetésének eszközeibe és módszereibe és megvilágítják a bünyügyi rendőrség munkájának minden egyes részletét. Éppen ezért

ezek a feljegyzések kiválóan alkalmasak arra, hogy a dolgokat valóban úgy mutassák be, ahogy azok végbemennek, a bünyügyi eseteket megfosszák a hamis romantika minden rekoizitumától.

A cikkek szerzője az igazságot kereste és mégis az ilyen módon kihámozott anyag olyan érdekes olvasmányt ad, amely tele van izgalmaival, feszültséggel és érdekesebbek, mint a kitalált detektívhistóriák.

Ennek a cikksorozatnak néhány érdekesebb fejezetét ismertetjük meg olvasóinkkal.

PANOPTIKUM...

— Itt élnek közöttük, ismerjük őket, talán együtt ülünk velük a kávéház asztalánál, vagy a vörösabrosos vendéglői asztalnál mellettünk issza meg sörét, normális ember, semmi feltűnőt sem látsz benne, — kezdi egyik cikkét a szerző. — Megindult törzsasztalodtól a legközelebbi villamosmegállóig. Sok ember meggyel el mellette s hirtelen beléjük közül egy feltűnően csinos leánykára, akinek kellemesen csillogó kacagása sokáig a füledben hangzik. Visszakapod a fejed és megnézed. A leányka egy nyugodt, jól öltözött fiatalember karján siet tova és a kettő eltűnik azzal a szokatlan gyengédséggel, amelyet már jól ismer, egy ház kapujában. Tovább mégysz, beállítasz a trafikba, megveszed az esti újságot, kiválogatod a szivarjaidat, elbeszélgetsz egy küssé a trafikosnővel és nagyon meg vagy lepődve, amikor husz perccel a találkozás után beállsz a villamosba és ugyanaz a nyugodt fiatalember ül melled, aki a leánykát kísérte és aki most szörnyű közönyösen nyitja ki újságját és kezd olvasni.

Három héttel később fényképet találás a lapokban. Kit ábrázol ez a fénykép? N. N. rablógyilkos. Azon az estén, amelyen kétizenben találkoztál vele, meggyilkolta Müller Anna 20 éves utcai leányt.

Pontosan 12 és fél percnyi időbe került, miután a leányt megszöktették, hazakísérték, kihasználták, aztán meggyilkolták és kirabolták. Még arra is volt ideje, hogy a meggyilkolt szobájában gondosan megmosdjon. A gyilkosság után pontosan hat perccel már ott volt a villamosmegállónál és egykedvűen olvasta az esti újságot. Minden bezihonyosodott, maga a gyilkos is bevallotta, nem lehet kételkedni benne, így van ez az aktákban is. És a vállasúrolta a válladat és akkor csak a leány csillogó kacagására gondoltál.

HAARMANN, A TÖMEGGYILKOS

Hannoverben, egy régen épült házban, a Leine partján, nyugodtan, teljes visszavonultságban élt egy csendes, szerény ember. A harmincas évek kezdetén van, nyomorúságos öcskavaskereskedésből él, viselt ruhákat vásárol és árulgat. Lakása szánalmat keltő padlaskamra. A házbeliek látják, amikor kimegy, de ritkán látják, mikor tér haza. Napközben többnyire uton van, és ha késő éjjel hazatér, gyakran van látogatója. De sohasem asszony. És sohasem hallatszik ki semmi a szobájából. Mi történik ott?... A szomszédoknak egyéb gondjuk van. Senkit sem zavar és ezért őt sem zavarja senki. Udvarias, tartózkodó és bizonyos megbecsülésben van része a bérházban, mert jó lábon áll a rendőrséggel. Azt suttogják ugyan, hogy büntetett előéletű és úgy látszik, hogy most is szoros kapcsolatot tart fenn a legsötétebb elemekkel. De nem büntársuk, mondják, hanem inkább a rendőrségnek tesz nagy szolgálatokat besugásaival. Ki tudja? De a házbelieknek nincs okuk rá panaszkodni.

Aztán egy szép napon a Leine hajjai emberi koponyát vetnek a partra. Aztán még egyet. Hetek múlva ismét egyet. A bünyügyi rendőrség nyomoz, halásznak, buvárok szállnak alá — és csontokat, emberi csontokat talál. Először egyes darabokat, aztán mindig

többet és többet, egész dombocskát, emberi csontokban.

Huszonhét-huszonhat teljes csontvázat állítanak lassan össze ezekből a csontmaradványokból

s a kraniológiai vizsgálat megállapítja, hogy valamennyi husz év körüli fiatalembernek a csontváza.

Most kapnak észbe az emberek. Hát évek óta nem feltűnően sok eltűnési esetet jelentenek? És egyetlen egy esetben sem sikerült megtalálni az eltűntet. Tehát valami szörnyű bűnnek jutottak a nyomára. De nem egyetlen bűnnek, hanem a bűnök egész láncolatának, és a tettest a homoszexuálisok körében kell keresni.

A bünyügyi rendőrség ismeri Hannover homoszexuálisait, kikutatja közülük a büntetett előéletűeket, de semmit sem lehet ellenük felhozni ebben a pillanatban. Legkevesebbé gyanakodnak az öcskásra, akit a bünyügyi rendőrség alaposan ismer, mert sok fontos átmu-

4 millió pengőt szavazott meg a magyar kormány a munkanélkülieknek

Munkanélküli segély vagy karitatív inségakció?

Budapest, november 17.

Magyarország munkanélküli-problémájának ügyében döntő lépés történt a tegnapi nap folyamán. A magyarországi szakszervezeti tanács megállapodott a kormányval a munkanélküliek készpénzben való segélyezésére vonatkozólag. A szociáldemokrata párt hivatalosan is megerősíti ezt a megállapodást, a melynek részletei azonban pontosan még nem ismeretesek.

Állítólag hatmillió pengőről van szó, amely összeg, a munkanélküliek rendszeres segélyezése céljából, a szakszervezetek rendelkezésére állanak. Tudvalevő, hogy a magyar kormány-

zatást kapott tőle. De az ártatlan házkutatás nem fölösleges. S tényleg, a nyomorúságos padlásszobában férfiruhákat találtak, amelyeket vér szennyez. A bérő azonban vállat von. Igen, igen, — a ruhák az övéi, s a rajtuk lévő vér, — az is az övé, sulyos aranyere van. Az orvos igazolja ezt s igazolja azt is, hogy betegsége sulyos vérzésekkal van kapcsolatban. A dolog szörnyen hihető, a rendőrség olyan nyomokra veti magát, amelyek eredményesebbeknek ígérkeznek.

Négy hét múlva a vidékről egy asszony jön be a városba, hogy 22 éves eltűnt fiát megkeresse. Ekkor az utcán meglát egy fiatalembert, nem az ő eltűnt fiát, hanem egy másikat, aki az ő fiának ruháit viseli. Az asszony megállítja a fiatalembert és rendőrért kiabál. Beviszik a rendőrségre, kihallgatják.

- Honnan szerezte az öltönyt?
- Vásároltam.
- Kitől?
- Egy kis öcskástól, ott, a Leine alatt.
- A neve?...

És

Georg Haarmann, minden idők legborzalmasabb szexuálpatólogikus tömeggyilkosa a rendőrség kezébe kerül.

Három éven át élt a nagyváros szívében, jámbor kispolgárok tözsomszédságában, az ösztöntől hajtvva tervszerűen gyilkolt és senki sem sejtette, hogy a szomszédságában egy szörnyeteg, egy bestiális örült folytatja üzemelt.

Sulyos válság a nemzeti-parasztpártban

Elemeire bomlik a pártvezetőség. Szétválnak a konzervatívok és haladók

Bukarest, november 17.

A parlament megnyitására — mint jelentették — a nemzeti-parasztpárt mindössze csak két megfigyelővel képviseltette magát. Nem jelent meg sem Mihailache, sem Vajda, sem pedig a volt kormány volt miniszterei. A politikai élettől való rezerváltság mögött olyan sulyos dolgok húzódnak meg, amelyek komolyan veszélyeztetik a nemzeti-parasztpárt belső felépítését.

Elsősorban is sulyos bajok vannak a nemzeti-parasztpárt programja körül, amely a két éves kormányzat alatt és azután is jelentősen eltávolodott attól a demokratikus irányponaltól, amit tíz éves

ellenzékiekéskedése alatt épített fel Maniu Gyula nemzeti pártja Erdélyben és Mihailache parasztpártja az Ókirályságban.

Egyik legutóbbi cikkünkben rámutattunk arra, hogy a nemzeti-parasztpárt központi vezetősége milyen körülmények között változott át valószínűs kamarillává. Mihaescu képviselő népszerűségével megbuktatta a romániai megye: választásokon Mironescu volt miniszterelnököt. Vasárnap újból választás volt és ekkor kiderült, hogy a megye továbbra is tiltakozik a volt miniszterelnök ellen. A jelentéktelenné váló megyei gyűlés élénken foglalkoztatja a főváros politikai köréit. Nem személyi kérdésekről van

HALLÓ, ITT RÁDIÓ B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim, helyszíni közvetítésünk következik egy fűszerüzletből:

KONFERANSZIÉ: Igen tisztelt Hallgatóim! Bizonyára csodálkozni fognak, hogy stúdióink programjába iktattuk az efféle, talán unalmasnak tetsző, közgazdasági-izű műsorszámokat is.

A rádió azonban, mint olyan, szétfeszítette elképzelni keretét, hogy csak gyönyörködtetésre, mulatságra, vagy oktatásra szolgálhat.

Mai közvetítésünk be fogja mutatni, hogy egy kereskedőnek milyen hihetetlen cinizmussal, milyen megdöbbentő erkölcsi ficamokkal és elképpesztő agyafurtsággal kell számolnia a küzdelem során.

Tehát, itt ülök mikrofonommal egy fűszerüzletben. Mondjuk így: az Ismeretlen Kereskedő fűszerüzletében. Az üzletben a szokványos áru, a szokványos felmondásban levő segéd, a szokványos felmondásban levő kassziroskisasszony és a szokványos lemondásban levő kereskedő. A segéd a Szent Cukrot csomagolja, a kisasszony egy megfelelő műszerrel szorteleníti magát, a kereskedő pedig egy légyhullát néz az orra előtt csüngő légy-

fogó papíron és ezt suttogja maga elé: „Neked már könnyű...”

Réggel óta itt vagyok mikrofonommal, most delfelé jár az idő.

Mondhatom, véletlenül egész jóforgalmu üzletbe tévedtem be. Eddig a következők jártak az üzletben: Az állami adószedő, a városi adószedő. Az állami végrehajtó, a városi végrehajtó. Pénzbeszedő a betegsegélyzőtől, a villanytól, a víztől, a forgalmi adóellenőr. Jártak tizenhétféle tagságdíjért, tandíjért és vigalmi adóért. Ez utóbbi azonban nem számít, mert kiderült, hogy tévedés volt. Ez a forgalom egy összegben jelentett volna a kereskedőnek 118.524 lej 74 banit, de effektíve csak nyolcvannégy cigarettájába került. Az adóvégrehajtó, csodálatos, nem volt cigarettás. De... de ellette a sógorának. Most csend van és stancizörgés és sóhajok.

De, nini, nyitlik az ajtó és belép egy kis cseléd. A kereskedő felrezen merengésből és az ismert mozdulatokkal és mosollyal a cselédke elé áll... kezdetét veszi az ügylet. Én pedig megfogom a mikrofont és közölsztem hozzáuk, hogy az egész Világmindenség tanuja lehessen annak, ami történni fog. Tessék:

— Mi teccik fiam?

— A naccsága kéret tizennégy kilo kockacukrot, három kilo porcukrot, öt kilo kávé, a finomabból, tizenhat pótlékot és háromnegyedik borsot. S azt izeni, ezt még tessék felírni s aztán... — Tudom fiam, tudom. A nagyságad

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

1771

ugyanis szó, hanem teljes pártprogramról. Mert a gyűlés felszólalói kijelentették, hogy a nemzeti-parasztpárt, amíg kormányon volt, azért nem tudta megvalósítani demokratikus programját, mert kormányának tagjai a Tache Jonescu-féle konzervatív pártból parasztpártiakká vedlett politikuskokból rekrutálódtak.

Ezzel tehát megkezdődött a kiválasztódás. Az egykori konzervatív pártiak, Mironescu, Raducanu, Junian, Madgearu és a többi volt minisztereket valószággal elűldözték megyéikből és saját organizációikkal kerültek konfliktusba. Ez tiltakozás a demokratikusnak hirdetett, de alapjában véve konzervatív jobboldali programot reprezentáló politikuskok ellen, akik a parasztpartproblémával ténylegesen nem foglalkoztak.

Nem csoda, hogy a parasztpárt halálani sem akar ezekről a konzervatívokról — mondja a párt egyik vezére —, mert hiszen egy jobboldalinak mondott kormánynak, Jorga jelenlegi kormányzatának kellett eljőnie, hogy a parasztokat nyomasztóan érintő államkérdéseket, mint a mezőgazdasági adósságok konverztálását, az ipari árak megalcsosbbitását és a többi közérdekű problémákat megvalósítsa. Amit a Jorga-kormány csinál ma, az tökéletesen megfelel annak a demokratikus programnak, amelyet a nemzeti-parasztpárt tíz éven keresztül hirdetett és amit a konzervatívokból alakult kormány nem volt képes keresztülvinni. A trösztöket és a nagybankokat támogatták a polgárság érdekei helyett.

Ki kell jelentenem, hogy az elmúlt kormány parasztpárti frakciója teljesen elvesztette talaját. És ha sürgősen meg nem változik a vezetőség, úgy föltétlenül új nagy parasztpárt fogja kibontani az országban zászlaját.

Ezeket mondta informátorunk. Arról értesültünk, hogy a konzervatívok külön blokkot alakítanak a párt élén. Amennyiben válásra kerülne sor, úgy nem maradna más hátra, mint Grigore Filipescu szélső jobboldali, reakciós konzervatív pártja, amelynek programja olyan messze esik a nemzeti-parasztpárt demokratikus programjától, mint Maké Jeruzsálemtől.

25 százalékkal csökkentették Massaryk elnök fizetését

Prága, november 17.

A csehszlovák kormány elhatározta, hogy jövedelmi pótadót vezet be, amely 6-tól 30 százalékgig fog terjedni. Egyidejűleg a köztársasági elnök fizetését 25, a miniszterelnökét 19, a minisztereket 12, a képviselőket és szenátorokat javadalmazását 10 százalékkal fogja csökkenteni.

hét hónapja nem küld egy bus vasárnapra, csak egy üzenetet, hogy: „tessem”. Közben pedig vagonszámba vetteli a portékát. Tegnapielőtt vittél két kilo kávé, mi az istennytől csinállok annyi kávéval? Meg kukorral, meg szegfűszeggel, meg a borssal?

— Hát instálom a tejesasszonyt csak a gyöngykávé issza s anyámék disznóölés előtt vannak s kell nekik a szer.

— Mi közöm nekem a tejesasszony meg az anyához, én a nagyságadról beszélek...

— Hát... éppen... én is instálom, a naccsága fizetni akarja a tejet s az én bérőmöt. S azért. A tejesasszony csak gyöngykávé iszik s anyámék disznóölés előtt vannak. Apám jó borsosan szereti a kocsonyát. Azért.

— Hát ezt, ezt nem értem.

— Meginstálom ez így van: a naccsága veszi a cukrot, a kávé, a pótlékot s a tejet, a tojásért, a libáért, s a bérőmben fizet cukorral, safránnyal, szódával s olyan hallal, ami iskatulyában van s a nem szegyetlem kimondani.

— H... há... hát... tőlem veszi a portékát hitelbe s azzal fizet? H... há... hát... nekem nem jut egy rendes adag strichinre s én tartom a te nagyságádat?!! H... há... hát... itt... már... itt... it... it... it...

Igen tisztelt Hallgatóim, ezzel helyszíni közvetítésünket egy fűszerüzletből befejeztük. Az a tompa puffanás, amit megláttattak hallani, a gutaütött fűszerüzlet utolsó ténykedése volt.

A viszonyhállásra.

Japán a Szovjettel akart leszámolni

A japán-kínai háború kulisszatitkaiból

Nem lesz háború Keleten. Ma kínai tábornoknak elfogyott a pénze s hiába erőlködnek a japánok, hogy a kínaiakat ellentállásra serkentésük s így jogcímek kapjanak a további akciókra, a Mennyei Birodalom a csaknem husz évig tartó polgárháború után apatikusan és rothadtan fekszik bárki lábainál és kézcsókai könyvél el, ha valaki belérug. Meddig tart ez így? Meddig marad a földkerekség legszármalomraméltóbb faja a négy-százmillió idom-talan massa, amely elsőpörhelné a világot, ha a japánok vagy az európaiak alkotóenergiája van benne?

Egyelőre Kína nem ébredt föl. Az eddigi események alapján hozzávetőlegesen rekonstruálhatjuk a mandzsúriai helyzetet s azokat a titkok, vagy rosszul leplezett célokat, amelyek a japánokat vezérelték. Nem Kína olt a lét. Nem is Mandzsúria. Japán a szovjetet kívánta kicsalogatni biztos rejtekéből. — Mandzsúria a Távol Kelet Erisz almája, olyasféle, mint Európában a Balkán-félsziget s a háborúelőtti presztizspolitikai alapelvei szerint casus bellit jelent, ha valaki területére lép. Japán tudta, hogy az európai és az amerikai hatalmak saját bajaikkal vannak elfoglalva s a jelen pillanatban nem érdekli őket Mandzsúria, sőt szívesen néznék, ha Japán magára vállalná a szovjettel való harc főbételét, a nagy leszámolást, ami után titokban sokan vágyódnak. Japán ma nagyon erős. A háború nem viselte meg, sőt gyarapította, lakossága a nemzeti ambíciók tüzeiben izzik és társadalmában nyoma sincs az osztályharcoknak, ellenben gazdag, hatalmas, — Koreával és a gyarmatokkal csaknem kilencven millió lakósa van — és természetesen, hogy magára vállalja a mandzsúriai harcot, amely ugyszólván a határainál folya le, ott, ahol egyszer diadalmas-kodott már meg az oroszokat egyetlen elhanyagolt, sokezerkilométeres vasútonál köti csupán Mongóliától erőcentrumáig.

Japán semmitől sem fél, sőt terjeszkedni akar. A keleti népek tudják, hogy létezik egy „pax japonica”, ami annyit jelent, hogy ahová Nippon flai beteszik lábukat, ott meghódítanak mindent, de rendet, békét és jólétet teremtenek a polgárháborúk és banditavilágok borzalmaiba merült keleti népek között. Így volt Koreában, ahol évtizedes ön-öldöklés után a kezdetben hihetetlen animozitással fogadott japán megszállás következtében valóban paradicsomi állapotok keletkeztek s ma egyetlen koreai sincs, aki az anyaország ellen lázongana, sőt a legmeggyőződésebb japánok éppen e gyarmatról kerülnek ki. Mandzsúria szintén Japántól várja üdvét és tulajdonképpeni függetlenségét. A tábornokok és katonai rablóbandáik lázongnak Tokió ellen, de a nép nem, mert érzi, hogy Tokió békét hoz annyi fosztogatás és tirannus küzdelem után, vus-utakat, üzleteket, gyárakat, orosokat, iskolákat, kórházakat, hitelt és rendet. Vannak kínai hazafiak, akik úgy vélik, hogy a Mennyei Birodalom csak akkor ébred majd föl, csak akkor kap határozott alakot és vitalitást a pelyhűdt massa, ha egy kis japán elixirt öntenek hozzá, ha Japán átveszi a vezetést s a túlműött szigetekről fokozatosan néhány millió mérnök, kereskedő, orvos, tanítómester, szervező, bankár, katona és tőkes jön át Kínába. Ha Japán felneveli Kínát, ha megvalósul a „Sárga Egység”, akkor a Sandwich szigetekről, Ausztrália partvidékeitől Indiáig, a Bagdadi öböl, egyetlen hétszáz millió birodalom keletkezik s jaj a fehér embereknek, ha ezt a sárga világot ugyanannyi tehetség, sztoósság, szervező erő, ész és egységes céltudatosság fogja kormányozni, mint Japánt.

Ezek távoli tervek, de Japán lépésről-lépés-re törekszik megvalósításukra. Koreában megvetette lábát az ázsiai kontinensen. Most Mandzsúria jön sorra, ezt a sárga országot kívánja áthidalni a japán életforma.

Japán addig nem nyerket ázsiai létékében, amíg a szovjet a nyakán ül. Tokió elég erősnek érzi magát az ázsiai orosz befolyás meg-törésére, egyrészt, mert nem kell félnie a többi hatalomtól, másrészt, mert a Távoli Keleten valóban ő a katonai ur. Szerette volna, ha a szovjet belekeveredik a mai harcokba. Ha tényleg segíti Ma tábornokot és bedől a prookálásoknak. Ha mozgósít és betör Mandzsúriába. Ezért álltak le harcolni a japánok, az állítólag orosz zsoldban szolgáló felelőtlen kínai tábornokok rablóbandáival, ezért mozgósították teljes diplomáciai apparátusát. — De a szovjet érzi gyengeségét és nem ül fel a presztizspolitikának. Nem keveredik be. Nem ad pénzt Ma tábornoknak, nem mozgósít, nem tüntet, nem tiltakozik. Mit tehet ilyen körülmények között Japán? Busan visszarendeli katonáit, folytatja Mandzsúria „bé-kés” áthalolását és meghódítását és várja a döntő leszámolásra az új alkalmat, amely azonban aligha lesz oly kedvező többé, mint a mai volt.

(sz. p.)

Közel kilencezer utasa volt eddig a Zeppelinnek

Az eddigi utak lényesen beigazolták a Zeppelin közlekedésre való alkalmasságát

Friedrichshafen, november 17. A Zeppelin-művek kimutatása szerint a „Graf Zeppelin”-légihajó eddigi 232 útján 3588 órát, azaz 149 napot és 12 órát tett meg.

Fedélzetén eddig összesen 15.472 személy fordult meg, amelyből 8778 utas volt. Te-

herkő... sarki expedíciót is beleszámlít-va. ... kilót, pósta gyanánt pedig 11... -t vitt magával.

A jelentős hangoztatja, hogy a légihajó eddigi útjaival beigazolta az állandó és rendszeres légi közlekedésre való alkalmasságát.

Európa bankjai nem tudják fizetési képthele-nek-e vagy nem

Egy angol pénzügyi szakértő érdekes nyilatkozata

London, november 17.

Leyton pénzügyi szakértő MacDonald beszédéből azt olvasta ki, hogy előbb a háborús tartozások ügyét fogják rendezni. A helyzet azonban sürgeti a helyes intézkedéseket a magángazdaságok érde-keiben is.

Európa bankjai nem tudják, fizetési-képthele-nek-e, vagy nem, és ez a han-gulat áttekint az egész világra is.

A font stabilizálása fontos, de nem sür-gős; előbb legyen megegyezés az egyes kormányok és jegybankok között pénz-ügyi politikájukról.

Egy asszony, aki abból élt, hogy játszott a halállal

Dánia legbátrabb asszonya áldozata lett az ejtő-ernyővel való leugrásnak

Grena, november 17.

Mille asszony, aki az elmúlt napok egyikén 8000 néző előtt a jütlandi Gre-naában 600 méter magasságból leugrott, de mert ejtőernyője nem nyílt ki, halálra zuzta magát, évekkkel ezelőtt a film szol-gálatában állott.

A legakmerőbb trükkökre vállalko-zott: autóval lerohant a legmeredekebb lejtőkön, leugrott sziklafokokról a leg-viharosabb tengerbe és repülőgépen a legborzalmasabb loopingokat mutatta

be; nem volt a halálos veszedelemnek az a neme, amelytől visszaríadt vona. Egyszer lezuhant vele egy repülőgép, amelyen egy filmfotografussal felszá-lott. A repülőgép elégett, a fotografus-nak a megszenesedett holttestét húzhat-tak csak ki a romok alól, Mille maga egy félévig nyomta egy kórházban azután az ágyát. Minthogy később egészen kikopott a filmből, hogy megélhessen, az ejtő-ernyőugrásra adta magát, amelyet a ko-penhágai katonai repülőtéren tanult el.

Nem kölcsönért jöttem — mondja Duca Párisból való elutazása előtt

A liberális vezér nyilatkozata a B. L.-nak

Páris, november 17.

Párisi tartózkodása utolsó reggelén, fel-kerestük a liberálisok vezérét, hogy nyi-latkozzon itteni tárgyalásainak eredmé-nyeiről.

Reggel 9 óra van. Ducát, Cosianu mi-niszter társaságában találom, a hotelje halljában. „Éppen Lavalhoz készülök bucsuzni, de egy fél óra múlva itt le-szek, hogy lesz olyan kedves megvárni” — mondja nekem.

Duca

Természetesen vártam. Talán a titkos reménnyel, hogy bizalmasan közli majd velem, hogy tényleg sikerült a tizenöt-milliárdos kölcsönt megszerezni. Duca rövidesen máris előttem állott és tessé-kelt be a szalonba, hogy nyilatkozatát leadja.

— Párisi tárgyalásainak végeredménye, a kölcsön megszerzése biztos? — adtam fel a kérdést Ducának, előbbi gondolataim folytatásaképp.

Formális tagadás a válasz, amit a libe-rálisok vezére ilyenképpen szövegez:

— Kijelentem, hogy azért jöttem Fran-ciaországba, hogy mint a liberálistájt fe-je, kontaktust vegyek az itteni politikai, pénzügyi és sajtó körök vezető személyi-ségeivel. Tekintve, hogy ellenzékben va-gyok,

egyáltalán nem kíséreltem meg — min-den erre vonatkozó híradással szem-ben, hogy Románia részére kölcsön ügyében tárgyaljak.

Különben is, ami Románia szempontjá-ból elsősorban fontos, az nem a pénz-ügyi, hanem a gazdasági nehézség. Ro-mániának legfőbb szüksége van arra, hogy termékeit jobban elhelyezhesse, mert az általános világkrisis az országot épen a legfőbb nemzeti termelésében, tehát: a gabona, petroleum és fában érinti legjobban. Ezt állapítottam meg, vagy ha úgy tetszik, ezt értem el, párisi tar-tózkodásom alatt, hogy a hivatalos poli-tikai és pénzügyi körök hajlandók ez irányban gazdasági kedvezményeket ad-ni...

— Milyen feltételekkel? és természetesen csak a liberális kormány hatalomra jutásával?

Duca diplomatikusan elsiklik e kérdé-sem felett és nyilatkozatát így fejezi be: En csak azt szögezhetem le, hogy fran-cia barátaink akarata és kívánsága ez irányban őszinte. Hogy ezen akaratot átvigyék valóságba, az már országom kormányának a feladata.

— A mostani, vagy az új kormány? Hiszen többé kevésbé Ontól függ ez, — vetem közbe, hiszen néhány nap múlva ön és pártja akciójába lép.

— Hát ez már tényleg néhány nap múlva elvállik... Bukarestben — mondja Duca, valamiképpen tagadatlanul szimpati-kus bizakodással, amint kikísér az elő-szobába, ahol még egy sereg ember vár reá.

Mándy Ilona.

Repülőszerecsétlenség három halottal

Barcelona, november 17.

A kikötő közelében ma óriási szerecsétlenség történt. Egy katonai hidroplán, közvetlenül a felszállása után, a tengerbe zuhant. Az esés következtében a gép jóformán darabok-ra zúzódt. A gépen egy repülőfőhadnagy, egy pilóta s egy megfigyelőtiszt ült, akik a szerecsétlenség pillanatában életüket veszít-tek.

KÖHÖGÉST, MEGHULEST
rokfájdalmakat, s
gyuladást elhárít
gyógyít a
VALDA
PASZTILLA.
Minden Drogeriában s
Gyógyszertárban kapható
Csak a
VALDA
nemesi ellátott dobozban
kérjétek.

Ujabb gyűlést tartottak a Marmorosch-bank fő-városi betétese

Bukarestből jelentik: A Marmorosch-bankház fővárosi betéteseinek tegnap gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a leg-erőteljesebb akciót kezdik a bank betéteseinek országos megszervezésére. A fővárosi be-tétesek küldöttsége egyébként holnap kihall-gatáson jelenik meg Argetoianu pénzügyminiszternél, akitől memorandumban fogják kérni érdekeik védelmét.

Már bankba sem érdemes betörni

Plojest, november 17.

A Plojest közelében fekvő Cornurile községben ismeretlen tettesek betörték a Banca Populara helyiségébe és felnyi-tották a Wertheim-szekrényt. A betörők azonban csalódtak, mert az elvárt bősé-ges zsákmány helyett

mindössze 20.000 lej találtak a pénz-tárban.

A pénzt természetesen magukkal vitték. A csendőrség most erőiesen nyomoz a bankrablók után, akik a kis falusi bank minden pénzkészletét magukkal vitték.

Franciaország korlátozza a gabonabehozatalt

Páris, november 17.

A francia kormány elhatározta, hogy a gabonabehozatalt ismét engedélyezési eljárásához köti. Ez az intézkedés azzal van kapcsolatban, hogy Franciaország idei termése aránylag nagyon jó volt. A búzatermést a tavalyi 65 millió méter-mázsával szemben 75 millió métermázsá-ra, a rozstermést a tavalyi 7.4 millió mé-mázsával szemben 75 millió métermázsá-becsülik. Az árpatermés a tavalyi 9.9 métermázsáról 11.9 métermázsára emel-kedett.

Csehszlovákiában kato-nai lovakkal fogják fel-étetni a cukorrépa-fölösleget

Prága, november 17.

Az egész köztársaság területén mutakozó cukorrépa-fölösleget, amelyet a nemzetközi cu-korregyezmény szerint nem szabad cukornak feldolgozni — szakértők mintegy 1.2 millió métermázsára becsülik. Ebből a mennyiségből 400 ezer métermázsra esik Csehországra, a többi Magyarországra és Sziléziára. Szloven-szkon és Ruszinszkonban fölösleg ezidén nem volt, sőt annyi répa sem termett, amennyit az egyezmény szerint szabad volna földolgoz-ni. Csehországban a fölös cukorrépa elverme-lis s takarmányozási célokra fogják felhasz-nálni.

Morvaországban a répatermelők a katonai kincstárral abban állapodtak meg, hogy a hadsereg 100 vagon száraz répalevelet át-vesz a termelőktől s azt lótakarmánynak használja el.

A katonaság a répa métermázsájáért nyolc-van koronát fizet.

— MEGTÖRTÉNT A MADGEARU—JOA-NITZESCU PARBAJ. Bukarestből jelentik: Hosszas huza-vona után a főváros egyik pe-rifériáján végre lezajlott a párba J Madgearu volt kereskedelmi miniszter és D. R. Joa-nitzescu között. A felek egymásra tüzeltek, de egyikük sem sebesült meg. Párba J után nem békültek ki.

Hírek

Lélekvándorlás

(Tragikomédia)

(Lucskos novemberi éj. Az őrben ideg-sokosan dideregnek a csillagok. Hatalmas fehér felhő uszik északnak a csiki hegyek felett. Habos hátán két lélek bujlik össze. Asztrálistük fázósan gomolyog. Az egyik lélek végre meglöri a csendet...)

I. LÉLEK: Rossz szinben vagy lelkeim!

II. LÉLEK: Tudom, már többen mondták. Ez a folytonos költözködés...

I. LÉLEK: Költözködés?

II. LÉLEK: Igen. Negyven évig békén éltem valakiben, aztán az illető munkanélküli lett. Felkötötte magát, erre otthagytam. Azóta - az ég tudja miért - mindig munkanélkülibe szálltam bele véletlenül. Persze egyikben sem lakhatam huzamosabb ideig. A multkor alig tudtam kiszabadulni a kerek alól. Új lakásom ugyanis egy mazdony alá vetette magát...

I. LÉLEK: Ne mondd...

II. LÉLEK: Most itt állok. Azt sem tudom, hogy mihez fogjak...? Hallottad-e már, hogy egy lélek vándorbotot vegyen a kezébe?

I. LÉLEK: Rémes!

II. LÉLEK: Na és te? Hogy vagy? Mivel töltöd estédet?

I. LÉLEK: Oh, nekem jó programom van! Létezik ott a földön azt a pisilakoló fényt?

II. LÉLEK: Ami abból a disznóólból szűrődik ki? Azt gondolod?

I. LÉLEK: Az nem disznóól többé. Egy öreg nyugdíjas lakik benne. Utolsó szál gyertyájánál kezeit melegíti... nemsokára pihenni tér.

II. LÉLEK: Milyen gyöngé...

I. LÉLEK: Pedig csak rendesen. Tegnap itt marakodott a kóbor kutyákkal az udvaron. Valami jámbor járókelő koncot hajított át a dögöknek a palánkon. Az öreg megkívánta...

II. LÉLEK: De miért mutatod nekem?

I. LÉLEK: Mert hozzámegek.

II. LÉLEK: Nyen későn! Mikor mindenki lefekszik...?

I. LÉLEK: Éppen azért. Hálni járok bele!

(Fejést ugrik az ürbe, a másik megdöbbenve néz utána.)

n. f.

— NYUGDIJ NINCS, DE JÖN AZ ADÓVÉGREHAJTÓ. Csikszerebából jelentik: A csikszerebái hadirokkantok és özvegyek között egyre nagyobb méreteket ölt az elkeseredés, mert annak ellenére, hogy illetményeiket a múlt év októberétől nem kapták meg, állami adójuk miatt naponta zaklatják őket. A pénzt követelő adóvégrehajtót nem lehet nyugdíj-könyvecskékkel kielégíteni.

— BERDE MARIA VISSZATÉR MAROSVÁSÁRHELYRE. Tudósítónk jelenti: Berde Mária, az ismert erdélyi írónő, akit, mint ismeretes, Nagyváradra helyeztek át a helybeli kereskedelmi iskolától, ahol, mint tanárnő működik, — visszatér Marosvásárhelyre. A városi, a Teleky-grófok, továbbá a gimnáziumi könyvtárak vezetését bízzák az írónőre. Tisztelet körében visszatérésének híre nagy örömet váltott ki.

— IDŐJÁRASJELENTÉS. Budapesti táviratozzák. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint sok helyütt éjjeli fagy várható, reggeli ködökkel és hideg, északi légáramlással. Kisebb lecsapódások lehetségesek.

— Dicsőszentmárton városa természetben is elfogadja az adót. Dicsőszentmártonból jelentik: Szokatlan, de életrevaló ötletet léptetett életbe Vulcutiu Ioan, a dicsőszentmártoni interimár bizottság elnöke. Vasárnap kidoboltatta, hogy városi adóját bárki természetben is lefizetheti, vagy ha tetszik, a most folyó közmunkáknál is ledolgozhatja. A kecsgető felhívásnak már eddig is számosan tettek eleget.

— A bába lakásán tolvajt szült az alkalom. Csikszerebából jelentik: Biró Jozsef a gyermekmentőszolgálat szülész-nővér szállításra kért egy Szakáli Katalin nevű fiatal lányt, aki amikor a bábát később szüléshez hívták, magához vette szállításadónője értékes ruhát és fehérneműt, azonkívül 400 lej készpénzt és odébbállott. A hazatérő bába azonnal felfedezte a lopást és jelentette a rendőrségnek, ahonnan nyomban telefonáltak a szomszédos őrökre s így Vaslábban sikerült is elfogni. A lopott holmit ugyan a várvallatnál megtalálták nála, de így is a csikszerebái ügyészség elé került.

— KÖZBIRTOKOSSÁGI SZÉKHÁZAVATÁS GYERGYÓUFALUBAN. Csikszerebából jelentik: A gyergyóufalusi közbirtokosság impozáns székházat épített, amelyet folyó hó 22-én avatnak fel. E székházavattal egyidejűleg a csikszerebái közbirtokosság ujonnan épült székházat is felavatják.

— MEGÖLT HÁROM PÁSZTORT EGY GRÁNÁTLÖVÉDEK. Párisból jelentik: Az egyik francia hadtest gyakorlatozása után súlyos szerencsétlenség történt. Gyakorlat közben ugyanis egy tíz centiméteres gránátlövédék furódott a földbe, amelyet a katonák nem bírtak megtalálni. A parancsnokság ezért tehát plakátokon figyelmeztette a lakosságot, hogy a kérdéses területre mindaddig, amíg a gránátlövédék elé nem kerül, ne menjen. Ennek ellenére tegnap három pástort ment ki a gyakorlatozás színhelyére, amikor a lábuk alatt hirtelen felrobbant a gránátlövédék és mindhármukat megölte.

— MÍLYEN PIROSÍTÓT HASZNAL AZ AMERIKAI DIVATHOLGY? Londonból jelentik: A legújabb női divat, a chicagói Reuter távirata szerint, megköveteli, hogy az ajakfesték árnyalata a ruha színével álljon összhangban. A borvörös ruháshozhoz számocaszínű, a barna, fekete, vagy fehérhez lángvörös, a pasztell színekhez rózsaszínű, a barna árnyalatokhoz rozsdapiros ajakpirosítót használ az amerikai divatholgy.

— TORDAMEGYÉBEN ÉJJELEI ÖRSÉGET ALAKÍT A FALVAK LAKOSSÁGA. Tordai tudósítónk jelenti: A hosszú hónapok óta garázdálkodó tordamegyei betörőbanda a múlt héten Aranyospolyán község református paplakát fosztotta ki, ahonnan 20.000 lej értékű ruhaneműt vittek el. A tordamegyei falvak férfitársasága elhatározta, hogy a közbiztonság érdekében, saját kebelében rendszeres éjjeli őrseget szervez.

— LEGYEN SÜTÉTSÉG! — MONDJA A CSIKSZEREDAI GANZ-CÉG. Csikszerebából jelentik: A csikszerebái Ganz-cég körlevélben értesítette villanyáram-fogyasztóit, hogy amennyiben számláikat a bemutatástól számított nyolc napon belül nem rendezik, kikapcsolja az áramot. Most, amikor a nyugdíjasok hónapokon át vergődnek nyugdíjaikért, a tisztviselők fizetéseikért, a világosságtól is megfosztják őket. Van, aki hónapok óta nem kapott fizetést, vagy nyugdíjat. Ők kit kapcsoljanak ki?

— SZINISZÉZÓN TORDÁN. Tordai tudósítónk jelenti: Dr. Ferenczy Gyula szintársulata szombat este mutatkozott be a tordai közönségnek. A megnyitó előadásán a „Ballerina” c. operett került színre. A négyhetes színészcsapat sikeresen igérkezik, mert a társulat annyira megnyerte a közönség rokonszenvét, hogy az előadásokat szép számban látogatták.

— A TORDAI SÓBANYA BESZÜNTETTE ÜZEMÉT. Tordai tudósítónk jelenti: A tordai állami sóbánya e hó elején teljesen beszüntette működését. Az üzem felzárkózása következtében mintegy 50 munkásnak apadt el szűkös megélhetési forrása. A sóbányát egyébként még a rómaiak idejében vették művelés alá. Szomorú, hogy ilyen régi vállalatok sem kerülhetik el sorsukat.

— PIXAVON TARTALMAZ PITRAL-T. A Pitral hozzáadása által a Pixavon prophylaktikus hatást gyakorol, amennyiben a hajnövést és hajpapillákat kedvezően befolyásolja. Ezért a Pixavon egy elsőrangú hajápolószert. A Pixavon-Shampoo (ára két mosáshoz 10 Lei) használata folytán nincs többé korpa és Pixavon-folyékony (egy babyüveg, 2-3 mosáshoz 28 Lei). (be)

— PÁRISI DIVAT az egyetlen magyar nyelvű folyóirat, amely felöleli a női divaton kívül a háztartás minden ágát. Gyermekdivat, 12 oldal női kézimunka és irodalmi rész, Ára 40 lej, vidékre, pórtóval 45 lej, (leegyszerűbb a pénzt postabélyegekben beküldeni). Ugyanilyen áron elfogadjuk előfizetéseket, 3, 6, 12 számra. — A Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Bundatolvajok működnek Marosvásárhelyen. Tudósítónk jelenti: Amióta

BRASSÓ
Ma kedden, PREMIER! Hangosfilm!
A PIRULÓ LÁNYOK
a mai kor filmje
Főszerepben: JEAN CRAWFORD.
Magyar feliratok

Telefon: 518
Legközelebb:
Szerelmes ördög
világságer.

a hűvösebb őszi napok beálltak, a rendőrség szinte nap-nap után érkezik a feljelentések Marosvásárhelyen magánosok részéről, hogy az előszobából rejtélyes körülmények között eltűnik egy-egy bunda. Tegnapelőtt Zajzon György petroleumgyár igazgatójától, a tegnapi nap egy kapitány lakásáról vesztett el a bunda, ma délelőtt Ábrahám Kató lakásáról pedig három testvér bundája tűnt el. A hatóság most erélyes nyomozást indított a rejtélyes bundatolvajok ellen.

— Tilos az alkalmazottakat vasárnap munkára kényszeríteni. Aradról jelentik: Az aradi törvényszék 2000 lejes bírsággal sújtotta Weisenberger Nándort, a Polgári Takarékpénztár igazgatóját, a ki tisztviselőit elbocsátás terhe mellett, vasárnap is dolgoztatta.

— SEGITS MAGADON ÉS AZ ISTEN IS MEGSEGÍT. A mai nagy nyomorúságban a legtöbb ember elernyedten várja, hogy valami csoda segítsen rajta, de a világról sem keresné a talpraállás lehetőségeit. Dicséretes kivétel képez Kis-Berkes község, amelynek lakói ráeszméltek arra, hogy nem lehet a sült galambot várni, hanem tennie kell valamit annak, aki segíteni akar önmagán. Ezért a község lakosai összegyűltek és elhatározták, hogy pénzecskéik összetételével vesznek együttesen 50 darab erdélyi református egyházkerületi körházi sorsjegyet, hogy így lehetőséget kapjanak arra nézve, hogy a nagy nyereségek valamelyikét elnyerjék. A községi lakosság határozata értelmében a nyereségek egyenlő arányban osztanak meg a falu lakosai között s így a befektetett apró összegek előreláthatólag szépen fognak gyümölcsözni. Okos dolog volna, ha a kisberkesiek példáját más községek is követnék, mert kevés áldozattal jelentős lehetőségeket nyitnának meg arra nézve, hogy tekintélyes összegekhez juttanak, a mi pedig igazán fontos a mai világban.

— Aranyénnél és az ezzel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosi az igen enyhe hatású Ferenc József vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy felpohárrnyi mennyiségben rendelik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Nem lehet elaltatni a Szakáli-ügyet. Csikszerebából jelentik: A csikszentmárasi közbirtokosság tegnap tartott közgyűlést, a megjelentek egyhangúlag követelték, hogy a titokzatos körülmények mellett elhunyt Szakáli tetemét azonnal exhumálja a hatóság s egyben derítsen fényt az ügy homályos részleteire. Az elnöklő járásbíró a közbirtokosság határozatát indítványként jegyzőkönyvbe vettette.

— EGYSZERŰ KÖNYVVITELTAN magán-uton való elsajátítására, számos mintával és egyéb hasznos tudnivalóval. Igen alkalmas iparosok és kiskereskedők részére. Ára 51 lej, pórtóval 56 lej. Leegyszerűsítve a pénzt utalványon előre beküldeni, akár postabélyegekben. A Brassói Lapok Könyvosztálya.

JAJ A VANDORDESZKAARUSOKNAK. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap délután a kereskedő társulat fakeskedői értekezletet tartottak, amelyen éles vitára adott alkalmat a vándorfakeskedők ügye. Ezeket a deszkárusítókat ugyanis nemrégben úgy Brassóból, mint a többi erdélyi városokból, egy miniszteri rendelettel kitiltották, úgy, hogy ezek mind a favállalatokban gazdag Marosmentén, főképp Marosvásárhelyen, húzódtak meg. — A marosvásárhelyi fakeskedők viszont ezzel olyan konkurenciát kaptak, amellyel sehogy sem tudnak megbirkózni. Elhatározták tehát, hogy felsőbb fórumoknál interveniálnak, hogy megszabaduljanak az ott meghúzó deszkárusoktól.

— Románul, ha nem is értik meg. Csikszerebából jelentik: A csikszerebái tanoncskolában, tekintve, hogy a növendékek zöme egyáltalán nem tud románul, a gyakorlati tárgyakat magyar nyelven adják eddig elő. A napokban inspekcióna küldött vezérfelügyelő járt a tanoncskolában, aki annak ellenére, hogy az állam egy banival sem járul az iskola fenntartási költségeihez, megváltoztatta a régi rendszert s kiadta a rendeletet, hogy az előadásoknak csak román nyelven szabad folyniuk. Az iparosok a legnagyobb áldozatot árán képesek csak a tanoncskolát fenntartani s ezzel szemben inasaik semmitsem profitálnak. Roppant furcsa ez a helyzet, ha tekintetbe vesszük, hogy kétszerkeltő magyarul is négy.

Figyelem! Figyelem!
Marhahus 1 kgr. . . . 12 Lei
Sestéshus 1 kgr. . . . 24—28 Lei
Ongyert Testvéreknél,
Brassó, Hirsch-utca 23.

2 UJ MODELL
Allegro
Egy aparátusban egyesítve fenőkö és lehúzó. Feni egy és két oldalon a pengéket.
Biztosítja a tökéletes beretvalkozást.

Nikkelezve Lei 600
Oxidált Lei 400.

Nagy tökéletesítés
A fenőköre és lehúzóba beállított fenőtest (penge) villam gyorsan forog. Kapható készen és más szakmabeli üzletekben. Díjmentes prospektusokat küld a vezérképviselő: C. I. C. Str. Emancipată 5, București

Asira (Apolló) Mozzó BRASSÓ.
November 17-iki kezdéssel előadásra kerül
„A szerencse katonája”
A CIGÁNY HERCEG (General Crack)
John Barrymore-vel.
Következő műsor:
Bécs vig asszonyai
a „Zwei Herzen” és „Das Lied ist aus” után a legszebb 100 százalékos bécsi filmpereffé
Willi Forst, Lee Parry, Irene Eisinger, Paul Hörbiger szereplőkkel.

Telefon 145 **Redoute Mozzó** BRASSÓ
Ma kedden PREMIER! Vajda László színműve nyomán, egy nagyszabású, gyönyörű muzsikájú német filmpereffé a
„KÉT NYAKKENDŐ”
melynek főszerepét **MICHAEL BOHNEN** a világhírű német tenorista játsza.
Partnerei: Olga Tschechova, Ralph A. Roberts, Erika Glasner.
Monopol: FILMCENTRALA

REKORD RUHAÁRUHÁZ
BRASSÓ, KAPU-UTCA 1 SZ
Ajánlja kitűnő minőségű készruhát, kabátait, gyermek-öltönyt a legolcsóbb árakon

Elegáns szabású férfi-öltöny guapjuszövetből 600 Leittől
Férfi rövid téli kabát, vatta bélésel 450 "
Férfi téli kabát fekete, bársonyallérral 950 "
Finom gyermek-öltöny, 3-10 évesig 250 "
Rendelt öltönyök és bőrkabátok mértékűt 24 óra alatt készülnék
Argus reklám

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN

Gazdasági

optimista és pesszista jóslatok

Bukarest, november 17.

Corteanu, a költségvetés előadója, sajtóexponzt tartott az immár kész költségvetési törvényjavaslatról, amely rövidesen parlamenti tárgyalás alá kerül.

A költségvetés előadója ezen a sajtóexponzén többek között ilyeneket mondott:

— Az én nézetem szerint a gazdasági válság mélypontján átjutottunk s most már csak a javulás következhetik...

Tovább:

— Előre figyelmeztetek mindenkit, hogy ne legyen senki meglepve, ha az 1932. évben az eddigénél sokkal szigorúbb és kérelmezőbb adó-behajtási rendszerrel fogja magát szembetalálni...

Két egymásnak teljesen ellentmondó kitétel. Az egyik az optimizmust, a másik a pesszizmust képviseli. Az egyiket kétkedéssel fogadjuk, a másikat fájdalmas beletörődéssel, mint a pézsetet, amelyről tudjuk, hogy ellenállhatatlanul és biztosan be fog következni.

Ugyanis bármennyire szeretnénk, nem hiszünk Corteanu ur profeciájában, hogy tulajdonképpen már a válság mélypontján, mert egyetlen jelenség sem mutat erre. A válságoknak is meg vannak a maguk mélységei, de ezeket a mélységeket emberi éleslátás képtelen belátni. Képtelen különösen ma, amikor fejetejére állott minden, megszűntek a logikai összefüggések dolgok és események között, amikor a rombolás szelleme még javában ropja a táncot.

És bármennyire nem szeretnénk, hiszünk az előadó ur másik profeciájában, hogy szigorúbb és kérelmezőbb lesz az adóbehajtás. Minden okunk meg van arra, hogy higgyünk ebben a sötét jóslatban, mert ezen a téren eddig sem kényeztettek valaki nagyon.

Jóslatokban eddig sem volt hiány, de most, hogy a parlament megnyílt, különösképpen bízunk bennük.

Jorga: „Ha ezen az uton halad tovább a kormány, ki fogjuk vezetni az országot a mai állapotából...”

Argetoianu: „Helyreállítjuk a költségvetési egyensúlyt, konvertáljuk az agráradósságokat, szanaljuk a pénzpiacot, s ezzel megmentjük az országot...”

Se vége, se hossza a biztató jóslatoknak. De akad közöttük vérfagyasztó is. Ime, a legújabb és legrettentőbb:

Az „Epoca” mai számában egy vezércikk Grigore Filipescu teljes névaláírásával. Filipescu a „Vlad Tepes Liga” elnöke. A kormányának egészen a legutóbbi napokig legbizalmasabb bizalmi embere. Most hirtelen frontot változtatott. Allitóltag nem ért egyet a kormány azon tervével, amely az agráradósságok konvertálására készült.

Ilyeneket mond Grigore Filipescu:

— A kormány a törvényjavaslatok halmaza készítette elő a parlament számára, de ezeket a javaslatokat egyetlen ellenzéki vélemény sem közelítheti meg.

— Az ellenzéki demagógia veszélyes, kormánydemagógia — bűn.

— Ha a kész pénzügyi javaslatokból törvény lesz, egy év leforgása alatt a lej teljesen leromlik. A bankok, — az összes bankok, beleértve a Jegybancot is, — kénytelenek lesznek bezárni pénztárait és nem lesz nekik a piac számára egy vasuk sem. Romániának évtizedekig nem lesz összeköttetése a civilizált államok pénzpiacaival. A politikai összeomlást követni fogja a gazdasági összeomlás...

Amilyen derűsen-látó Corteanu horoszkópja, olyan sötét a Filipescu jóslata, feltételeztem attól, hogy ha a kormány a parlamenttel megszavaztatja azokat a javaslatokat, amelyeket megszavaztatni szándékozik.

Már pedig, ha szándékozik, akkor meg is fogja szavaztatni.

De azért Filipescu ur sem félmjelzett próféta, tehát az ő jóslatait sem fogadhatjuk el és — ahogy nem bízunk az egyikben, nem hiszünk a másikban sem.

Tulajdonoson fásultak vagyunk már ahhoz, hogy remélni tudjunk, de ahhoz is, hogy egészen kétségbeesünk.

A kormány felé csak ezt sóhajtok: Munkát! Kenyeret! Munkát azoknak, akik dolgozni akarnak, kenyeret azoknak, akik éheznek.

(P.)

Mi okozta a font válságát

Az angol kereskedelmi miniszter érdekes expozéja

London, november 17.

Az angol alsóházban Rundiman kereskedelmiügyi miniszter hétfőn este ismertette a kormány vámpolitikáját. Hangsúlyozta, hogy Anglia pénzügyi helyzete egyedül az ipar és kereskedelem megerősödésétől függ. A kereskedelmiügyi miniszter behatóbban foglalkozott a válság történetével is.

Beszédében kiemelte, hogy az ország jelenleg a békeszerződés pénzügyi tévedéseit szenved.

Tudvalevő, hogy Anglia volt ellenségeitől

annak idején áruban kapta a fizetéseket, amit azonban az Egyesült Államok nem fogadott el s így Anglia aranyban volt kénytelen vele szembeni kötelezettségének eleget tenni. — A font válságát ez a körülmény idézte elő.

A font megmentési munkálatainak előfeltétele, — mondotta Rundiman, — a külkereskedelmi mérleg feljavítása. A miniszter végül kijelentette, hogy a behozatali vámokról szóló törvényjavaslatát, — amely csak az iparcikket sújtja, — kedden terjeszti be. Tartalmas beszédét a kormánypárt kitörő melegszéggel fogadta.

Szatmáron minden tizedik lélek munkanélküli

Nem tudják a munkanélkülieket segélyezni, mert még a munkanélküli bélyegeket sem lehet elhelyezni

Szatmár, november 17.

Szatmáron befejezték a munkanélküliek összeírását és megállapították, hogy mintegy ezer családfő munkanélküli, ami azt jelenti, hogy körülbelül ötezer lélek kénytelen. Szatmár ötven ezer lakóshoz viszonyítottna ez a munkanélküli tömeg azt jelenti, hogy itt minden tizedik ember munkanélküli van.

És hányan vannak még, akik nem jelentkeztek? A bankhivatalnok, akit leépítettek, a nyugdíjas, akinek nem ismerték el nyugdíj jogosultságát, nem jelentkeztek. Ez a büszke fajta nem áll sort a népkönyhán.

A város ebben az ügyben a munkaügyi minisztériumnak most tett jelentést és megállapította, hogy sem a hatóságok, sem a tehetősebb magánosok nem adakoztak a munkanélküliek segélyezésének alapjára és így a város e télen a munkanélkülieket segélyezni nem tudja. Mi több — mondja a városi jelentés —, kiadtunk még a nyáron bélyegeket, szétosztottuk azokat a hatóságok és intézmények között azzal a kéréssel, hogy ezeket a bélyegeket a közönséggel szemben alkalmazzák és annak begyűlt értékét juttassák hozzánk.

Még ezek az egy és kétélejes bélyegeket sem fogták. A hatóságok és intézmények most azzal küldik vissza a bélyegeket, hogy azokat nem tudták a közönség között plasztrozni.

Éppen ezért a város a munkanélküliek részére a munkaügyi minisztériumtól pénzt kér.

Milyen naiv is egy ilyen hivatalos város.

Pénzt kér.

A munkaügyi minisztériumtól kéri. A munkaügyi minisztériumnak nem pénzt, de munkát kellene adni. Munkát nem tud adni, hogyan adjon hát pénzt?

Hogy mi lesz ezzel az ötezer emberrel?

Ami a többi ötezrekkel és tízezrekkel és százazékkal: várják a segélyt és nap-nap mellett a holnapi chéd-reménységet ebédlik.

Hogyan látja Genf Magyarország gazdasági jövőjét?

Januárban kerül a Tanács elé a pénzügyi bizottság jelentése. Felépíthető-e a magyar rekonstrukció műve a szomszéd országokkal való politikai közeledés nélkül

Genf, november hó 17.

Népszövetségi körökben élénken foglalkoznak Magyarországi pénzügyi helyzetével, mióta a Népszövetségi jelentése őszinte és részletes tükröt tárt a magyar probléma elé.

Illetékes körökben számolnak azzal, hogy

a magyar közvéleményt nem elégíthet ki teljesen a jelentés,

különösen ha a hivatalos magyar tényezők azt várták, hogy a jelentés kezdeményező szellemet vagy részletes instrukciókat fog magában foglalni a jövőt illetően. A főtítkárság ajtóit mögött érdeklődéssel találgatják, amire a jelentés egyébként nem nyújtott utmutatást, hogy a külföldi kölcsönök szolgálata, a mely esztendőnkint körülbelül 300 millió pengőt jelent,

miképpen lesz teljesíthető az ugynevezett transfert szempontjából?

Itt kapcsolódik bele az ügybe az ugynevezett transfert moratórium kérdése, a mely abból állana, hogy a tartozások kamat és törlesztési szolgálata esetleg teljesíthető volna pengőben, esetleg azonban nem kínálkozik mód azoknak a külföldi pénzre való átváltására.

Magyarország legközelebbi jövőjét — a külkereskedelmi és fizetési mérleg alapján — optimiztikusan ítélik meg hivatalos körök, hisz a jelentés számolt azzal a reménnyel, hogy Magyarország külkereskedelmi mérlege a közel jövőben aktívává válhatik és

az aktív egyenleg módját nyújt a tartozások szolgálatának teljesítésére. Széles körökben keltett visszhangot az a kritika is, amellyel a jelentés az elmúlt

esztendő államháztartása körül tapasztalt költségeket, valamint a Nemzeti Bank valuta és hitelpolitikáját illette.

Már magában azt a körülményt, hogy a magyar kormány kívánságára a pénzügyi bizottság tanácsadójaként kinevezett Royal Tyler, valamint a Nemzeti Bank mellé beosztott Mr. Bruce Budapestben időznek és összekötő kapcsot fognak fenntartani a pénzügyi bizottság és a Nemzetközi Fizetések Bankja között, ugy értelemzik népszövetségi körökben, hogy a helyzet — magyar szempontból — nem kilátástalan.

Persze elengedhetetlen, hogy a magyar kormány szigorúan tartsa magát azokhoz az elvekhez, amelyeket a bizottság kijelölt a reorganizációs munka feltételeként.

Pénzügyi és politikai tényezők egyaránt megfelelőeknek találják a pénzügyi bizottság által tett javaslatokat a magyar hitel fenntartására.

Természetes, hogy a magyar problémát Genfben nem választják széjjel a világ-gazdasági helyzet jövődő alakulásától, am mégis az a felfogás uralkodik, hogy a magyar termelőretek energiájának összefogása, a 800 millió pengőre redukált költségvetés keretei között követendő takarékoság, még inkább a szomszédos országokkal kiépítendő

szoros gazdasági kollaboráció Magyarországi reorganizációs munkájának megindulásához vezethet.

Némi félreértésre szolgáltatott okot, hogy a comité financier kiszakítani látszott a magyar kérdést a nemzetközi ügyek komplexumából, és tanácsait olyképpen szövegezte meg, mintha a magyar

Használja az Igazt!...

Gillette-pengék használatánál időt és pénzt takarít meg

Az új Gillette-penge beletalál a régi és új típusú Gillette-készülékbe

gazdasági kérdés a szomszéd országokban észlelhető jelenségektől függetlenül is megoldható volna. Nem szabad azonban elfelejtenünk arról, hogy a magyar ügynek a szomszédos országok közgazdasági helyzetével való összefüggése már a politikum jellegével bír, már pedig a Népszövetség pénzügyi bizottsága, mint tisztán közgazdasági és pénzügyi szakemberekből álló testület nem vonhatott le politikai következtetéseket, sőt nem is foglalkozhatott ilyenekkel.

A magyar kérdés előreláthatólag a népszövetségi tanács januári ülészakán kerül szóba.

Seidner Imre.

Szerkesztői üzenetek

Aradi gondolkodó. Az S. O. S. jelet már rég megadta az elmerülni készülő magyar társadalom, de a segítség nagyon késik. A szászok és svábok rendszeres gazdálkodása, takarékosága és szervezetsége feltétlenül követendő példa.

Nyugdíjas. Önök, kézdívárhelyiek, zabolák, stb., hét hónap óta nem kaptak nyugdíjat és még azt mondják, hogy nálunk nagyszerűen mennek a dolgok. Vajjon Argetoianu és Jorga erre a szegényes állapotra alapítják dicsekvésüket, hogy nálunk nagyszerűen mennek a dolgok? A nyugdíjasok nyomora és elkeseredése ma már olyan nagy, hogy az ügyük rendezése elől kitérni többé nem lehet.

Felsőörs. (Olvashatatlan aláírás.) Mindig van olyan sorsolás, amelynek közelebb lesz a húzása. De azért pontosabban kellett volna megjelölnie, hogy mit akar tulajdonképpen.

Körképek. Győnge irások.

Lupény. Allomás. Érdekes tárgy levelét továbbítottuk Csikba, hogy utána nézzenek.

Allami tanító. Sajnálatunkra, nincs módunkban azt a lapszámot önnek megküldeni; de tessék a Neamul Romanesc kiadóhivatalának írni, — körülbelül megjelölni a megjelenés időpontját, — azt hisszük, meg fogja küldeni.

B. L. Az illető özvegy adóterhéet most már leszállítani, — ha még oly igazságtalan is, — alig lehet, de ha olyan rosszul megy az üzlet és még ekkora adók is sújtják, le kell vonni a végső konzekvenciát. Súlyos ráfizetéssel nem lehet sokáig üzletet fenntartani.

M. C., Bukarest. B. ajánlatával tessék bukaresti szerkesztőségünkhöz, (Bulevardul Schitul Magureanu 21. I.) fordulni.

SORSJEGYEKRŐL

Sors. Nem nyertek. — G. F., előfizető. Nem nyertek. — P. M., Uzon. Az Empire ottoman sorsjegyek húzása 1928. óta szünetelnek s csak 1932. júniusában fognak újra kezdődni. A kérdezett számok nem nyertek. A szelvény tovább játszik. — Kocsigárdó. Sorsjegye nem nyert. — K. S.-né. Nem nyert. — Olasztelek. A Cooperarea Fortelor húzásairól semmit sem tudunk. — M. I., Tölgyes. Nem nyertek. — Körörpös. Egyik sem nyert. — V. I., bizományos. Nem nyert. — Temesvári előfizető. (540, 9503) Nem nyertek. — Erdeklődő Brassó. Az egyik olasz nem nyert. A 00090—22. nyert 1929-ben 41 lírát. A nyereményszelvény tovább játszik. — S. I. Zsidó-sorsjegyei nem nyertek. — R. A. Mentősorsjegye nem nyert. — M. Lajos, Szászváros. Nem nyert. — 032004. sz. előfizető. Nem nyertek. — 29.218. sz. előfizető. Mentő és Sinistrator sorsjegyei nem nyertek. A Cultul Patriei húzásáról nem tudunk. — Többeknek. A Széplaki takarékpénztár húzásellenőrző irodája bárkinék szívesen szolgál felvilágosítással, de közvetlenül történő megkeresésekre csak válaszbélyeg beküldése esetén.

Az összes bel- és külföldi sorsjegyereményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és kíváncsra felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztár R. T. Berettyószéplak (Suplacul de Bărcău, jud. Bihor.)

Sport

IGAZOLTAK A BOCSKAY-ÚJPEST MÉRKŐZÉS EREDMÉNYÉT. Budapesti táviratozzák: A footballszövetség bírósága igazolta a Bocsokay-Újpest mérkőzés vitás eredményét, amely tudvaleg 1:1 volt.

BOSTRANYOS FINÁLÉJA VOLT AZ ŐSZI LABDARUGÓ BAJNOKSÁGNAK DICSŐSZENTMARTONBAN. Tudósítónk jelent: Csunya botrány zajlott le a dicsőszentmártoni footballpályán. Mint utolsó bajnoki mérkőzés, a marosvásárhelyi Stopp „11” és a Nitrogen csapatának küzdelme került volna sorra, azonban a Nitrogen csapata nem jelent meg a pályán. Ellenfelet kellett keresni a marosvásárhelyi csapatnak és így a Dacia állt ki a pályára, „barátságos” mérkőzésre. A jó szándék így válik csunya valósággá. A második félidőben a két csapat játékosai összeverekedtek a pályán és a közelharcnak csak az vetett véget, hogy Farkas József bíró a játékidő letele előtt lefújta a mérkőzést. Az eredmény egyébként 0:0 félidő után 1:0 a Stopp „11” javára. A csufosan zárult labdarugó szezon élénk visszatekintést keltett a dicsőszentmártoni sportkörökben.

Színház * Művészet

Szerdán este ismét a Csodabár

Átalakítják a Gewerbeverein színpadát

Előrelátható volt az a nagy siker, melyet a Csodabár előadásával aratott a brassói színház. Teljesen kifogástalan előadásban zajlott le a premier, a megjelentek a legnagyobb meglepéssel hagyták el a színházat és dacára annak, hogy este 11 órakor kezdődött az előadás, teljesen megtöltötte a közönség a színházat.

Ez a nagy siker arra indította az igazgató-szót, hogy a Csodabár előadását megismételjék. Ezúttal a Gewerbeverein színpadán szerdán este játszik el a kitűnő operett. A színpadot ez alkalommal teljesen átalakítják, hogy az előadás itt is minden zökkenő nélkül menjen.

A jegyek árusítását rendes áron már megkezdte a Brassói Lapok könyvosztálya.

Nagy sikerek a brassói magyar színházban

Csodabár—Huszárfogás—Feketeszáru cseresznye

A Berczy Mihály igazgatása alatt működő brassói magyar színház több bemutatót tartott a legutóbbi napokban. Ezek közül a legkiemelkedőbb a Csodabár volt, ez a világhírű operett, amelyet tudvalegoleg szintén magyar szerző, Herczeg Géza írt. Igazán „ökéletes előadásban és rendezésben került élénk ez a rendkívül látványos darab, amelyben egymást követik a slágerek és az attrakciók. A darabnak hatalmas sikere volt. A közönség ugyszólván minden tánc- és énekszámot megismételt. Tóth Boriska, Csengery Ica, Berczy Mancsi, Kemény Juci, Solli Janka, Dancs Ica, a férfiak közül Battány, Szentes, Berczy igazgató, Izsó Miklós, Lukács Ede, Kalmár, egytől-egyig nagyszerű alakítást nyújtottak. Értésülésünk szerint a darabot közönségszóra megismétlik a Gewerbevereinben.

A Feketeszáru cseresznye még mindig folytatja diadalmas pályáját. Az utolsó évtizednek ez a legjobb, legnemesebb színdarabja nálunk is hiánytalanul megtette hatását. Vanak akik kétszer-háromszor nézik meg.

Új operett volt a Huszárfogás, ez a nagyszerű, magyaros, pergőzenéjű darab. A Harapós férj már kevésbé sikerült munka. A Huszárfogásnál is jobbnak ígérkezik azonban az Albínci huszárok című nagyoperett, amelynek a bemutatója a héten lesz.

Külön kell megemlékeznünk egy kis gyermekszíniútról, Vörösmarty Liliéről, aki a vasárnap délelőtti gyermekelőadások sztárja. Zseniális művész már is, az az érzésünk, hogy Berczy igazgató felfedező szeme egy nagy magyar színművészt indít útjára...

Mindent összevéve: a közönség szeretetébe fogadta a brassói magyar színház lelkes társulatát, amely mindenben meg is érdemli szeretetünket és elismerésünket.

(b.)

A FEKETESZÁRU CSERESZNYE SZATMÁRON. Szatmári tudósítónk jelent: A Mihályi Károly vezetése alatt álló erdélyi színészek kollektív társulata ma kezdte meg vendég szereplését Szatmáron. A bemutató előadást telt ház nézte végig és a közönség elragadtatása igazolta, hogy az idei színi szezonban szerződés nélkül maradt színészek érdemtelenül nem jutottak a koncesszionált igazgatóknál kenyérhez.

DÉCSEY ZOOLTÁN:

A SIRO VÁROS

My house is my castle, ez az elv egyszerre elvesztette érvényét. A lakásbizottság tagjai sorba vették a házakat, tüzetesen megvizsgálták minden lakást, megállapították, hány szobára van szüksége a háziaknak, mennyi szoba szükséges a hivatás gyakorlásához, a főlegyesnek itélt helyiségeket egyszerűen lefoglalták és kiuntalták az ujonnan jötteknek.

A meghitt otthonok egyszerre herbergekkel változtak. Volt olyan lakás, ahol a háziasszonynak a konyháját is meg kellett osztania a betelepített családdal és ettől kezdve de sokszor omlottak könyvei a párolgó levesbe. A hálószoba és a nappali megmaradt, a gyermekszobába egy négytagú vasutas család költözött, a cselédszobát egy adóhivatali tisztviselő vette birtokba, akiben még megvolt az a kímélet, hogy éjszakánként amikor hazatért, nem verte fel a házat, hanem nyitva hagyott ablakon mászott be és ezen emelte be a magával hozott utcai nőt is.

Egyszerre mindenkinek családja akadt, amint megvolt a lakása. Csak az a csodálatos, hogy nagyon soknak két családja volt. Az egyik, a törvényes, ottmaradt valamelyik csehországi városban, a gyerekek tovább jártak az iskolába, s az asszony hetenként egyszer csomagokat menesztett a messze keletre élelmiszerekkel, meg tiszta fehérneművel, ezalatt a férj új menyecskét ölegetett az összehajtható vaságyban, egy magányosan idekerült postásiskasszonyt, irodista lányt, aki szombat esténként alkalmi férje oldalán olyan grandezzaal jelent meg a hospodában, mintha teljes joggal birtokolná a hitvesi méltóságot.

A lakásproblémát tehát nem lehetett egykönnyen elintézni és Pistának jó pár napig tünnie kellett Dvorák humoreszkjét, amely benne csodálatsképpen a diűh és elkeseredettség hangulatát váltotta ki, mintha ezer manó incselkedett volna a futamokban.

Az ilyen problémák megoldása néha teljesen hirtelen és váratlanul következik be.

Egy délután épen vezércikket fabrikált, amikor kopogtattak a szerkesztőség ajtaján. A szabadra egy magas, karcsu,

gyászruhás nő lépett be. Pista azonnal megismerte, Ghiczy volt, a temetői ismerős.

Az asszony panaszos hangon mondta el, hogy fél a lakásbizottságtól, mert négy szobája van és aligha hagyhat meg neki kettőt. Az egyik szobát már kiadta. Egy szlovák ur kereste fel, előkelő hivatalnokember, aki a vármegyén teljesít szolgálatot, most az ő segítségével kéz alatt szeretne kiadni még egy szobát. Az illető ur maga sem szeretne cseh lakótársat és ezért azt a tanácsot adta, hogy jöjjön fel a szerkesztőségbe, hátha az urak tudnának valakiről. Egy megbízható, szolid, rendes fiatalember lakót szeretne, akivel nem volna sok baj. Minden kényelme meglesz, a szoba tágas, világos, barátságos. A lakójától csupán azt kéri, hogy ne legyen hangos, az idegeit kímélje. Amióta szegény ura meghalt — és az asszony finom csipkekendőjét, amiből diszkrét illat áradt, könnyes szeméhez emelte — az idegei felmondták a szolgálatot, nem bírja a zajt, a lármát és a halála lenne, ha olyat utalnának hozzá, aki nincs tekintettel az ő állapotára.

Nagyságos asszonyt az ég vezérelte ide és az én jó szerencsém. Épen lakásgondjaim vannak, én is ki akarok hurcolkodni a zajos szomszédság miatt.

Együtt mentek a Kovács-utcai lakásba. Pistának nagyon tetszett a szoba. Mindjárt meg is állapodtak. Másnap az asszony értesítette, hogy a vármegyey ur a lakáshivatallal mindent elintézett. Pista összecsomagolta a holmiját és még aznap délután átköltözöködött. Elrendezte könyveit, írásit és megelégedetten nézett végig a szoba izléses bútoroztán, a kedves festményeken, világos függönyökön, tompa zöld színű szőnyegek.

Itt azután igazán otthon fogom érezni magam.

Amikor ezen az éjjelen először tért otthonába és megforgatta a kapukulcsot, egy szélesvállu, magas elegánsan öltözött ur ért a kapuhoz. Pista udvariasan előrebocsátotta, az idegen szlovák szóval köszönömöt mormogott és megindult a lépcsőn felfelé.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Szép, prima minőségű dióból olcsón kapható Malek Vilmos, Petroseni. 15744

Megvételre kerestetik egy nagyteljesítményű szalagűrész 120 széles fűrészlappal. Ajánlatokat „Szalagűrész” jelígre a kiadóhivatalba.

Kolostor-utcában ház eladó. Fizethető esetleg pengőben is. Cím: 15784 szám alatt a brassói kiadóhivatalban.

Jól jövedelmező emeletes ház eladó. Mihail Viteazul 78. (Gyár-ut.) 15783

Keresek megvételre 500—1000 liter víz és 3 m. eséshez turbinát. 12 m. h. 70 mm. v. transzmisszió gyűrűs csapágyakkal, esetleg egy kisebb malom teljes berendezését. — Ajánlatokat ár és gyártmány megjelölésével kérek Veres György molnár. Batoni-Mare. (Jud. Treiscanune.) 15774

GYÓGYSZERTÁR reáljogu eladó, vagy bérbeadó. Értekezhetni: Kereskedelmi Banknál, Satumare. 15777

Marha hus - 12 Lei
Borju hus - 20-24 "
Ser. és hus - 24 "
Zsirnakvaló - 24 "

BACZONI BÉLA
Maliom-utca 12 sz. alatt
Telefon 6 19.

Allást nyer

Irodába kerestetik intelligens fiatal gyermektelen asszony, fél délutáni foglalkozásra. Ajánlatokat a brassói kiadóhivatalba „titkárnő” jelígre. 15780

KATHOLIKUS hívők látogatásával szép jövedelemhez juthatnak reprezentábilis megjelenésű hölgyek és urak. Cím: Mánok Irén, Cluj, Str. Regală 23. 15775

Bevezetett átirókönyvelési rendszer BUKARESTI képviselete, könyvelési gyakorlattal rendelkező tisztviselőnek átad. Ajánlatokat „Biztos megélhetés” jelígre Rudolf Mosse Bukarest, Calea Victoriei 31., továbbít. 15779

Angol-francia munkában és szabáztanban perfekt varrónő azonnal felvétetik. Ajánlatok „Szabász” jelígre, dévái fiókhoz küldendők. 15773

Végyes

Vállalom alumíniumkarterek, autóblokkok, főtengelyek hegesztését garanciával. Buzzi villanyhegesztő-műhely Iemesvár, II. Kém-ucca. 15075

Különbejárati szép butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt, kiadó. Cím 15696 sz. alatt a brassói kiadóban.

Társ — lehetőleg lakatos — kerestetik géperőhajtású teljesen berendezett belvárosi műhelybe. Érdeklődni: Chylek, Brassó, Fekete-u. 23. 15776

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

4 344 350 (437) 1 nyomdavidálmatainak kiadása és cirtatoló nyomdája Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kóna Jenő. — Dést: Str. S. Barnabiu 10. (Osztián Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubaiaitor 7. (vott Timár-utca) (Neumann Ignác). Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Berorie 1 (Sörház-u.) — Nagyszabon: Strada Curcului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic Jița 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Csokonai-u. 10. (Váradi József). — Szilágysáony: (Hesperin Érad) — Toria: Str. Rejole d'erdinand 25. (Denes József)

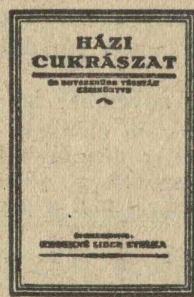
Központi szervezők, pénzügyveteli jogosultsággal Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legujabb bővített kiadása, több száz kitűnő magyar konyhareceptet tartalmaz

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú téstáskönyv, többszáz recepttel Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű tőrös csuszától a legfinomabb torták, kretek és parfik készítéséhez. Összeállította Krbekné Liber Etelka. Egyszerű háztartás sem nélkülözheti. Ára 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

A szép ruha — sokszoros örömet szerez...

s vajion akad-e hölgy, akit ne lenne boldoggá az ha otthon, vagy társaságban ruhájáról beszélnek? A ruha az izlés lókmérője s amellelt egész egyéni-ségünket kidomborítja. Hölgyeinknek páratlanul kellemes bevásárlási lehetőség áll rendelkezésére — Sámuelnél vásárolhatnak.

SÁMUEL

áruház (volt Fenyvesi és Sámuel). Brassó. Buzasor 4 csak eredeti párisi modell darabokat tart. Ezek a ruhák, vagy kabátok izlés, kivitel, minőség szín és olcsóság tekintetében minden más áruval szemben állják a versenyt. Fáradjon tehát be Asszonyom ehbe a kitűnő üzletbe nézze meg a női ruhákat, kabátokat, bakhsruhákat és szőrmekabátokat, — az eredmény Önt is kellemesen fogja érinteni

Argus reklám